

Ingyenfüzet: „Az állami sziktalajjavítási akció!”

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:
SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 11. szám.

Vasárnap, március 15

A magyar falu lelke.

Irta: Berki Gyula, a Faluszövetség ügyvezető igazgatója.

A magyar falu népe általában bizakodó lelkű és a legsúlyosabb viszonyok között is megőrzi jövőbe vetett hitét és bizik abban, hogy szívós munkával és kitartással le tudja küzdeni azokat a bajokat, amelyeket a sors reá mért.

Ha a magyar történelmet forgatjuk, akkor megállapíthatjuk, hogy a magyar nemzet ugyszólván minden száz

évben keresztül ment egy-egy súlyos megpróbáltatáson. Gondoljunk csak a török és tatár dúlásra, Mohi pusztára, Mohácsra, Világosra és Trianonra. En azt gondolom, hogy ezer esztendő megmaradásunk lényegesen összefügg azal, hogy azok a súlyos megpróbáltatások, sokszor nemzeti tragédiák, melyek osztályrészüil jutottak nemzetünknek, bármily fájdalmasak voltak is, de lelki erőben, nem-

Kép az angol-olasz flottaértekezlet résztvevőiről.
Balról a második: Henderson angol külügyminiszter; jobbszélén: Grandi olasz külügyminiszter.

zeti érzésben és vallásos hitben lényegében véve megedzettek népünket.

A szerencsétlen kimenetelű világháború, az ezt követő forradalom és kommunizmus, csak kimélyítették nemzeti szerencsétlenségünket, amelyet betetőzött a gyalázatos és igazságtalan trianoni békeszerződés.

A kommunizmus bukása után, az összetört magyar nemzet, új utakat keresett magának és bár szerencsétlen körülmények között és esonka formában, de visszanyerte állami függetlenségét. A magyar közélet minden mértékadó tényezője felismerte azt, hogy a háború és a forradalmak erkölcsi és gazdasági posványából csak a magyar földműves nép közreműködésével lehet kievickélni. Ez az elgondolás vezetett a régi kisgazda és földműves párt megalapításához. Nemzetünk az utóbbi században leszokott arról, hogy önállóan gondolkozzék. Magyarország sorsát Bécsből irányították és a nemzeti öncélúság tudata mind jobban kiveszett a magyar közéletből. A háborút megelőző században közjogi jelszavak 48 és 67, domináltak a közéletet. Csak 1920 óta kezdtünk a magunk dolgával foglalkozni. Minden pártpolitikától elvonatkoztatva, államunk jövője és nemzeti megmaradásunk a földművelő népességünk erkölcsi és anyagi gyarapodásától függ.

Az összes illetékes tényezők bizalma és Mayer János földművelésügyi miniszter felkérésére vállaltam a „Falu” Országos Földműves-Szövetség vezetését.

Ezen hatáskörömben 25 éves gyakorlati tapasztalataimat és közéleti vonatkozásban szerzett ismereteimet, a magyar falvak erkölcsi, kulturális, gazdasági és szociális megerősítésére kívánom fordítani. Emelni kell az elhanyagolt magyar falvak művelődési és gazdasági színvonalát és a legszegényebb földművesember részére is biztosítani kell a mindennapi kenyeret. A Faluszövetség keretében foglalkozni fogunk az összes gazdasági problémák és kulturális, szociális kérdések szolgálatával.

A gazdasági politika és a termelési irányok kutatása és megszabása, a földművelési kormány feladata és a gazdasági érdekvédelem, köztük elsősorban az Országos Mezőgazdasági Kamaráé. A helyesnek felismert gazdasági és termelési irányokat azonban propagálni fogjuk a falu népe előtt. Birtokában a magyar falvak és a földművelő nép szükségletei ismeretének, a magyar földművesember egész lelki világának, minden óhajának, vágyának és bajának, nyugodtan elmondhatom, hogy egész erőmmel szolgálatot tudok és akarok tenni a falvak népének.

Közvetlen és erőteljes kapcsolatot kívánunk a Faluszövetség keretében a magyar néppel fenntartani. Ezért a Faluszövetség székházában, V., Báthory-utca 24. szám alatt a falu népe részére, gazdasági és kulturális tanácsadó és panaszirodát állítottam fel. Ennek nemcsak az a célja, hogy a földművelő néppel közvetlenül érintkezzünk, hanem az is, hogy a közvetlen érintkezés folytán megismerjük a legkisebb részletkérdésekben is a falu népének szükségleteit.

Igen behatóan foglalkozunk a földműves munkásság munkaviszonyaival és a tavaszi és nyári munkalehetőségek helyes keresésével. A mezőgazdasági munkanélküliség leküzdésére más eszközöket is keresünk és bizunk benne, hogy meg is fogjuk találni.

Mindenképpen törekvéseinkhez, melyek tiszták és az egyetemes nemzeti érdekeket szolgálják, kérjük nemcsak a Faluszövetség vidéki fiókjainak, de a falu egész népének megértését.

A földművesember lelke így tavasz táján reménységekkel telik meg. Most csak annyit akarok mondani a magyar falvak népének, — hogy a földműves ember gondjai csökkenteni fognak és úgy az általános megélhetés szempontjából, mint a természet kedvező áralakulása és a hitelviszonyok javulása folytán: jobb időknek nézünk elébe. Jogos tehát az az óhajtatásunk, hogy falusi népünk erős hitét megőrizze.

Nagy az érdeklődés a mezőgazdasági kiállítás iránt.

A budapesti mezőgazdasági kiállítások állományaga a legutóbbi években olyan jelentősen gyarapszik, hogy legtöbb viszonylatban meghaladja a békebeli legnagyobb tenyészállattársók felhozatalát, sőt még a német és angol gazdasági egyesületek világhíres vándorkiállításainak állapotjelentéseit is. Használóképpen igen örömdetes a felhőzött anyag minőségének állandó javulása. A kiállítás keretei is emellett évről-évre bővülnek újabb csoportokkal és különböző különleges kiállításokkal nyerve kiegészítést úgy, hogy most már a mezőgazdasági termelésnek mondhatni minden ágát felölelik. Ez évben már nem is lehet újabb mezőgazdasági ágakat bekapcsolni, ezért a rendezőség inkább a meglévő kereteknek további szakzszerű kiépítésére, az anyag még ügyesebb és stílusosabb elhelyezésére törekszik.

Örömdetes nagy a haladás a tenyészállatkiállítás és vásár iránti általános érdeklődés terén is. Most már jóformán minden számottevő gazda meglátogatja a tenyészállatkiállítást és ez valóságos gazdasági eseményé, ériatkezősi központtá alakult ki. Sőt Budapest előkelő társasága körében is divatosabbá vált és az elegáns hölgyközönség színe-java megfordul a kiállítás területén. A jelek szerint a kiállítás látogatottsága az idén még az eddigi kereteket is meg fogja haladni. A kisgazdák érdeklődése nagy mérvben fokozódik és számos községből az előljárási, a szövetkezeti, vagy gazdakör által szervezve, csoportosan utaznak fel a kiállítás tanulmányozására és részben vásárlási céljából is.

A vidékről felutazó sok ezer gazdán kívül bizonyára ismét tömegesen meg fogja tekinteni a mezőgazdasági kiállítást a főváros lakossága is, amelynek érdeklődése évről-évre szintén nő, mert azt a különféle kiállításokkal történt kiegészítés, a díjazott állatok felvezetésével és különféle lovas- és hajtóműtávkokkal nyújtott látványosságok nagy mértékben fokozták. A nagy érdeklődésre való tekintettel célszerű, ha a vidékről felutazók előre és idejében gondoskodnak maguknak lakásról, mert a kiállítás hetében tavaly is minden budapesti szálloda zsúfolva volt. Elszállásolási biztosítása céljából forduljanak az érdeklődők *Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatatalához* (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2.).

Rendelet a mezőgazdasági munkákról.

Fontos intézkedéseket tartalmaz a földművelésügyi miniszternek az *aratási és eséplési munkák, valamint az ezen munkák elvégzésére szerződhetet mezőgazdasági munkások felfogadására vonatkozó* most kiadott rendelete.

Felhívja a rendelet a vármegyék alispánjait, illetve a városok polgármestereit, hogy kövessenek el mindent, hogy a munkások az aratási és eséplési munkálatok elvégzésére bármely mezőgazdasági munkára a *hivatásos mezőgazdasági munkásokat szerződtesse*. Nem magyar honosok munkavállalási engedélyt csak az esetben nyerhetnek, ha a belföldi munkaerő kevésnek bizonyul a mezőgazdasági teendők ellátására.

A szerződésekre vonatkozólag a rendelet megállapítja, hogy *azok mindig írásban az illetékes községi előljárási, illetve városokban a polgármester előtt kötendők meg*. Ennek a szabálynak figyelmen kívül hagyásából a munkásokra az a hátrány származik, hogy megszolgált bérüket vagy egyéb más igényeiket a közigazgatási hatóság előtt nem érvényesíthetik, hanem azt a polgári bíróságok elé kell vinni, hol természetesen sokkal lassabban intéződnék el, mint a sokkal csekélyebb forgalmu közigazgatási hatóságnál.

A munkások elszállásolására vonatkozólag utasítást ad a rendelet, hogy a *szállítási szolgáló helyiség hideg időben fűtendő legyen, a fekvőhelyekül használát szalma, törek, stb. általánosan cserélve legyen, a szállások a munkások nemei szerint elkülönítendők*. A tanköteles gyermekek munkavállalására vonatkozóan előírja a rendelet, hogy *csak az iskola látogatására megszabott időn kívül lehet őket alkalmazni és akkor is csak úgy, hogy a munka a gyermeket tanulmánya végzésében károsan ne befolyásolja*.

Ha valahol a fizetett napszámberék annyira alacsonyok, hogy a gazdasági munkás és családja megélhetését nem biztosítják, bárki kérheti az illetékes községi előljárásihoz, a *főszolgabíróhoz, vagy a gazdasági felügyelőséghez benyújtandó kérelemmel a legkisebb napszámberék megállapítását*.

A munkástoborzók és gazdasági munkavállalkozók működésének ellenőrzését is szigorú felügyelet alá veszi a rendelet.

Hetvenöt gazdaságkár működik már az országban.

Hogyan lehetne fejleszteni ezt a nagyfontosságú intézményt?

A gazdaságkár intézmény ma már nem tartozik a megvalósíthatatlan feladatok sorába.

Grabovszky Miklós földművelésügyi miniszteri tanácsosnak 1928 nyarán, a napi sajtóban megjelent részletes nyilatkozata, majd a *Gazdaságkár* című tanulmánya után, megindult a napi-és szakcsajtóban a vita az intézmény mellett és ellene. Ugyohgy már egész kis irodalma fejlődött a gazdaságkár intézménynek. De ha volt is némi eltérés a részletkérdésekben, egyben minden szakember véleménye talákozott, hogy tudniillik az intézményre szükség van.

Kétkedve néztek azonban a gyakorlatba való bevezetés elé, mert állami támogatás nélkül a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett, keresztülvételnek nem igen tudták elképzelni. Éppen azért kellett általános meglepetést az a tény, hogy ma már *hetvenöt gazdaságkár működik mintegy 160 községre kiterjedő munkakörrel*. Ez az eredmény arra vall, hogy nemcsak a szakemberek előtt látszik a gazdaságkár intézmény üdvösnek és megvalósítandónak, hanem maguk a kistermelők is belátták annak nagy fontosságát s ahol erre alkalom kínálkozik, szívesen választanak gazdaságkárt.

A már beállított gazdaságkáraknak 60 százaléka okleveles gazda, 30 százaléka a falu intelligenciájának birtokos és tényleg gazdálkodó tagja, 10 százaléka pedig a kisgazdaközönség tanulmányos vezetői tagjainak sorából rekrutálódott. Ezen adatok pedig azt mutatják, hogy a gazdaságkár intézmény elgondolása nem azért született, hogy könnyűszerrel való elhelyezést biztosítson a sok állásnélküli okleveles gazdának, hanem a célja az volt, hogy a mezőgazdasági kultúra eljuthasson a legelégesebb faházba is. Hogy erre a célra a legalkalmasabbnak látszott az, hogy a munkára lehetőleg okleveles gazdát alkalmazzanak, az természetes folyománya a cél keresztülvételének. Vagyis a kistermelők gazdálkodási színvonalának emelése a kultúra terjedésével; míg e cél keresztülvételére az eszköz: az okleveles gazdák elhelyezése. Pedig hát számosan akadtak a minden káknak eszmét keresők között, kik — éppen a kistermelők ellenszenvének felkeltése végett — úgy igyekeztek beállítani a gazdaságkár intézményt, mint amely kizárólag azt a célt akarná szolgálni, hogy a sok állásnélküli okleveles gazdát el kell helyezni s erre eszközül az amugy is gondokkal küzdő kistermelőt akarják felhasználni. Ime tehát az eddigi eredmény világosan rácsófolja a beállítás helytelen voltára, mert a gazdaságkár működése egyáltalában nem jelent megterhelést a kistermelőkre. Az eddigi gazdaságkáraknak ugyanis, ott ahol működnek, mindegyiknek megvan a maga egzisztenciája s a gazdaságkár működést önzetlen elhatározásból folytatja. Hogy azonban az így létesülő gazdaságkár intézmény mily mértékben terjedhet és megfelele-végképpen annak a hivatásnak, amely az eredeti elgondolás szerint a gazdaságkárakra vár: az a jövő titka.

Hiszen a végső eredmény nem is erre lett építve. A gazdaságkár munkaköre, — a *Grabovszky-féle tanulmány alapján* — egy egész embert igényel, még pedig olyan embert, aki anyagilag teljesen függetlenül s gond nélkül, teljes munkaerejét a gazdakörökbe tömörült kistermelők javára fordíthatja. Ennek pedig első feltétele, hogy csak azok fizessék a gazdaságkárt, kik annak hasznos működését igénybeveszik. Sajnos, a mai súlyos gondokkal küzdő kistermelőosztály e feladatának a jelenben kevés helyen tudna megfelelni. Már pedig éppen a jelen nehéz gazdasági viszonyai kétszeresen igényelnék a gazdaságkár működés minél szélesebb körben való létesítését.

A gazdaságkár intézmény mai formájában való megszervezése tehát *nem a végleges elintézését célozza, hanem azt, hogy példát mutasson arra nézve, hogy annak szükségességét maguk a kistermelők is belátták, továbbá, hogy bizonyítsa azt, hogy vannak önzetlen s tette kész szakemberek, kik felismerve az intézmény üdvös voltát, örömmel vállalják a nehéz munkát.*

De egy másik szempontból is nagy hordereje van annak, hogy a gazdaságkár intézmény — ha egyelőre csak ilyen formában is — megkezdte működését, még pedig azért, hogy a felvetett nagyszerű eszme, az anyagiak hiánya miatt, még sem jutott a hruza-vona s végül a feledés, a közöny mindent elnyelő posványába.

Ha nézzük, mi tette lehetővé, hogy aránylag ily rövid idő alatt, ennyi helyen lehetett beállítani gazdaságkárakat, azt látjuk, hogy mindazon helyeken találkoztunk egy egzisztenciával rendelkező, önzetlen szakember, ki vállalta a nehéz szerepet.

Mintthogy belátható időn belül nem igen lehet arra számi-

tani, hogy a kistermelőközönség a maga erejéből képes legyen teljesen eltartani gazdaságkárát s viszont az államtól a mai leépítés és takarékoskál politikája mellett, szinte nem lehet várni segítséget, az volna a főcél: *minél több okleveles gazdát helyezni el a falvakban oly életkörülmények közé, hogy legalább a biztos létfenntartási minimuma biztosítva legyen, amely mellett, éppen úgy, mint a már eddig beállítottak végzik a gazdaságkár hivatást.*

Az okleveles gazdáknak a földműves városokba, nagyobb községekbe s falvakban való elhelyezésére: gyakorta kínálkozik alkalom. Ugy magán, mint közalkalmazotti minőségben. Csak figyelembe kellene venni a betöltendő állásoknál a gazdaságkár intézmény fontosságát. Avagy nem különös-e, mikor egy nagy földművesvárosban a városgazdái állásra pályázott két okleveles gazda is s akkor városgazdának választanak egy fiatal, nőtlen jóaszt? Egy igen alkalmas elhelyezés lehetne az okleveles gazdák részére az adóügyi jegyzőség leépítése alkalmával az ezen állások pótlására szolgáló irodatiszti, számtiszti állások felállítása, mely állásokat a 62000/926. B. M. sz. rendelet szabályozza. A *Községi Közlöny* és *Vármege* című lapokban minden héten jelenik meg 5–7 pályázati hirdetés is. Nem is említve, hogy egy ilyen állásnál — hová a törvény ezidőszert csak a négy középiskolai képzettséget írja elő — egy akadémiát végzett gazda mennyivel jobban megfelelhetne, de figyelembe kellene venni azt az előnyt is, amit jelentene egy szakgazda munkaereje abban a községi adminisztrációban, melynek munkaköre nagyrészt a gazdasági kérdések körében forog, amely adminisztráció eddig is sok vonatkozásban nélkülözött egy szakgazdát.

Míg tehát egyrészt a község is nyerne egy gazdasági szakembert, másrészt nyerne a gazdaságkár intézmény is a faluban egy immár egzisztenciával rendelkező okleveles gazdát, ki már eleve azon tudattal pályázna, hogy egyuttal végzi a gazdaságkár teendőket. Ez a megoldás némileg hasonlítana azon elgondoláshoz, melyet először ugyancsak *Grabovszky* Miklós miniszteri tanácsos vetett fel pár évvel ezelőtt a „*gazdajegyzőkről*.” Nem állítom, hogy olyan tökéletes, de mindenesetre lehetne fejleszteni. Azt sem állítom, hogy teljesen fedi a gazdaságkár intézmény eredeti elgondolását, de mindenesetre megfelelne a jelen szükségserűségnek.

Végül az a tény, hogy a falvak nyernének egy-egy okleveles gazdát, ki mint a község adminisztrációjába bekapcsolódott egyén, úgy is, mint gazdaságkár, a kistermelők körében a mezőgazdasági kultúra terjesztője lenne. Ezáltal az isko-

Rotter-Szollás magyar műkoresolyázó-pár,

akik a Berlinben rendezett versenyeken világ bajnoksgot nyertek. A második helyet a magyar Orgonás—Szalay-pár foglalta el.

lánkvívüli népművelés hívatott szakembert nyerne, miáltal annak iránya az egyedüli helyes vágányra terelődhetne. *Vagyis az iskolánkvívüli népművelés összhangba hozható lenne a mezőgazdasági kultúra terjesztésével.*

Mór, 1931 március hó.

Kerecsényi-Fodor István.

Az első gazdaságtitkári értekezlet.

A budapesti tavaszi mezőgazdasági kiállítások idején március hó 21-én, szombaton délután 6 órakor a Faluszövetség ülés-termében (V., Báthory-utca 24. sz., földszint) lesz az első gazdaságtitkári értekezlet.

Az értekezlet programja a következő:

1. Elnöki megnyitó. Tartja: Grabovszky Miklós, miniszteri tanácsos, a Faluszövetség alelnöke.
2. Az intézmény célja, működési tárgya és formája, a szervezés és működés eddigi eredményei. Előadja: Tokaji Nagy László, a gazdaságtitkári központ vezetője.
3. Gazdaságtitkárok javaslatai, a működés új tárgyait illetőleg.
4. Elnöki zárszó.

Este fél kilenc órakor: közös vacsora keretében ismerkedő estély a Kovácsévics-étterem külön helyiségében (Rákóczi-ut 29. sz. a.)

A földteherrendező javaslat a képviselőház bizottsága előtt.

A képviselőház pénzügyi és igazságügyi bizottsága március hó 6-án megkezdte a földteherrendezés előmozdítása érdekében szükséges intézkedésekről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Temesváry Imre előadó a javaslat ismertetése során rámutatott arra, hogy a javaslat célja az adóst olyan gazdasági helyzetbe hozni, hogy gazdaságának évi jövedelméből tartozásait törleszteni tudja. A törvényjavaslat olyan megoldási módot tervez, hogy a mai hitelezők maguk alakítsák át követelésüket, vagy azoknak legalább egy részét hosszulejáratu és előnyös kamatozásu törlesztéses kölcsönökké, amelyek már az ingatlan értékében kellő fedezetet nem találnak. A javaslat közhíttali szempontból nem tervez semmi olyan intézkedést, amelynek moratórium jellege volna; teljes egészében épségben tartja a hitelező jogait és érdekeit, pusztán arra törekszik, hogy úgy az adós, mint a hitelező helyzetét közbeiktatott segítő-eljárással a mai állapottal szemben kedvezőbbé tegye. Végül a javaslat intézkedéseit ismertette.

Ezután Wekerle Sándor pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy a javaslat nem kívánja senki szerzett jogait megsérteni. A jövőben, mielőtt megtartanák az árverést, teherrendezési eljárást kísérnelnek meg, hogy olyan helyzetbe hozzák az adóst, hogy kötelezettségeinek lehetőleg eleget tudjan tenni. Az árverési idő három hónapi kitolása éppen azért szükséges, hogy a teherrendezés lebonyolítására kellő idő álljon rendelkezésre, s ezért kell kimondani azt is, hogy az ingatlan miveléséhez feltétlenül szükséges gazdasági felszerelés is csak az ingatlannal együtt árverezhető. Az ingóság árverzésének e megkötése azért szükséges, hogy a rendezés alatt álló ingatlant az ingóság elköttyavetyélésével ne lehessen a gazdaság továbbvitelétől megfosztani. A teherrendezési eljárást az adós az országos bizottságnál kérheti, ahol elbírálják azt, hogy a kérelem bevonható-e az eljárásba, vagy sem. Az országos bizottság mellett véleményező szerv működik, amelyben az érdekelt hitelezők minden csoportja képviselhet jut. Magát a lebonyolítást az altruista szervek, esetleg az OKH vidéki szervei, vagy a Pénzügyintézet Központ kötelékébe tartozó vidéki pénzügyintézetek végzik.

Eppen a hitelezők érdekének megvédése szempontjából szükséges az ugynevezett fedezeti elvnek törvénybe-

iktatása, vagyis az, hogy a rangsorban hátrább álló végrehajtató kérelmére ingatlant árverésen eladni csak akkor lehet, ha az árverési vételár a végrehajtató követelését megelőző rangsorban kielégítendő valamennyi követelést teljesen fedezi. Ugyanezt az elvet ki kell terjeszteni a feltétlen szükséges gazdasági felszerelésre is. Ha az egyes-ség árverés nélkül nem sikerül, s így azt megakadályozni és elkerülni nem lehet, gondoskodik az országos bizottság, illetve a lebonyolítást vezető intézet arról, hogy a kitűzött árveréseken valamelyik altruista intézet is részt vegyen és addig árverezzen, míg olyan összeget ér el, amely az ottani vidék földárainak megfelel. Ez egyrészt azért történik, hogy a földárak rohamos csökkenését megakadályozza, másrészt, hogy az altruista intézet esetleg visszajuttassa az ingatlant az árverést szenvedőnek. Ha az ilymódon foganatosított árverés jogérvényes lett, akkor újabb megkísérlék az egyezkedést azokkal a hitelezőkkel, akik az árverési eladási értékből kielégítést nem kaptak. Ez azért történik, hogy a visszajuttatás esetén a volt tulajdonost ne lehessen további követelésekkel háborgatni.

A sikeresen lefolytatott megegyezés után a követelések egy részét könyvvjárásokkal és kötvényekkel elégítik ki, amelyekért az államkincstár szavatosságot vállal. Miután ezek a kötvények óvadékképes fixkamatozásu kötvények lesznek, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknak azt az előnyt biztosítja, hogy a 6 és 1/2 százalékos kamatjövédelmet a társulati adóalapból levonhatják. Így azután a tényleges kamat körülbelül 8 százalék körül lesz.

Az eddigi számítások szerint e teherrendezési eljárás körülbelül 60—70 millió pengő értékű könyvvjárásról és kötvénykibocsátásról igényel, minden lehetőségre számítva azonban, 100—120 millió pengő értéket vett számításba. Ez az összeg évente körülbelül 1.5 millió pengőt igényel az állami költségvetésből, ami az annuitások biztosítékát célozza, a fennmaradó összeget pedig kötvényvásárlásra fordítják. Ezt az eljárást kiterjeszti a közép- és nagybirtokokra is; amelyeknél a terhelt birtok egy részének parcellázásával kíván segíteni.

Ezt a parcellázást ma is lehetségesnek tartja, különösen akkor, ha a törvényjavaslatban elgondolt olcsó hitelakcióval lép közbe. A javaslat szerint az ilyen parcellázásoknál 6 és 1/2 százalékos annuitással kívánja megsegíteni a parcellavevőket. Ha a föld iránt való bizalom helyreáll, amire feltétlenül megvan minden remény, úgy az elgondolt parcellázás értékkel jár. Ezt tartja az igazán helyes birtokpolitikanak, amely nem üzleti alapon nyugszik, hanem a legnagyobb altruista gondolattól áthatva kerül megvalósításra.

Végül hangsúlyozta a miniszter, hogy a törvényt minden pártpolitikai szempont félretételével kell bírálmi, kizáróan a nagy nemzeti célok szem előtt tartásával.

A miniszter beszédét hosszantartó taps követte. Ezután a vitát megszakították. A bizottság legközelebbi ülését kedden, március 10-én tartotta.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.
Budapest, VI./29. Király-utca 58.
Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

Megegyeztek a cukorrépa-termelők és a cukorgyárok.

A cukorrépa átvételi ára 2.50 pengő. — A gyárok 18.5 százalékkal kevesebb répát vesznek át, mint tavaly.

A Cukorrépa-termelők Országos Szövetsége a Cukorgyárosok Országos Egyesületével a cukorrépa átvételi árára vonatkozó tárgyalást még a múlt év november havában vette fel, amely a közbejött brüsszeli cukortárgyalások folytán januárra toldott el. Ekkor vitéz Purgly Emil, a Cukorrépa-termelők Országos Szövetsége elnökének sürgetésére a tárgyalások újból megindultak és azokon a földmivélsügyi és pénzügyminiszter kiküldöttei is résztvettek. A két érdekeltség között erős küzdelem folyt, míg végre február 28-án Bud János miniszter elnöklete alatt tartott ülésen a megállapodás létrejött.

Az egy évre létesített megállapodás lényege, hogy a termelők a cukorrépa métermázsájáért 2.50 pengő fixárat kapnak, amelyhez a londoni nyerscukor-jegyzés alapján kiszámítandó prémium jár és pedig 8 schillingtől felfelé répa métermázsánként 11 fillér, a belső cukorfogyasztás

után a prémium egy, illetve 1.5 fillér.

A brüsszeli megállapodás folytán a cukorgyárok mindössze 12,640,000 métermázsza répát dolgozhatnak csak fel, amely mennyiség az 1930-ban feldolgozott répa-mennyiségnél jóval kisebb. Ezen csökkenés arányba hozandó az 1931. évi répa-terméssel és ezért gazdaságunként háromévi termésátlag alapján a megállapított kulcs szerint számítják ki a holdankénti termésátlagot, amely 18.5 százalékkal csökkentve adja métermázsákban azt a répa-kontingenst, amelyet azon gazdaságok termelhetnek, amelyek 1930-ban is termeltek. A répa-magot a gyárok ennek arányában adják. A fix területben szülő érvényben lévő szerződések is a termelésre csak ezen méretig érvényesek. Az előleg a fenti kontingensre répa-mázsánként 50 fillér. A megállapodást a létesítendő és munkában lévő törvényes szabályozással hozzák kapcsolatba.

Bud miniszter felhívta a fővárost, hogy könnyítse meg a kistermelők piaci árusítását.

A pestkörnyéki termelő kisgazdáknak nagyon sok panaszuk van a székesfővárosi piaci rendszabályok ellen, amelyek sok esetben megnehezítik annak a hatvan-hetven falunak az életét, ahol ma kertészettel, gyümölcs- és zöldségtermeléssel foglalkoznak. Sorsuk tehát szorosan összefügg a fővárosi lakosság ételmezési kérdésével, mert a mai helyzet tarthatatlan, amikor a székesfőváros tisztviselő- és munkástársadalma, valamint szegényebb néposztálya csak a közvetítő kofakereskedelemtől veheti meg az alaposan megdrágított élelmiszereket.

A Faluszövetség kezdeményezésére a Vasárnap volt az első, amely sikraszállt a falusi kistermelők érdekeiért, rámutatva arra, hogy a székesfővárosi piacok rendezése, illetve a fennálló rendszabályok megváltoztatása a kisgazdák szempontjából mulhatatlanul szükséges. Vannak ugyanis a fővárosi piaci rendezések között olyanok, amelyek már idejüket multák és avultak. Régiek és hasznavehetetlenek.

A Faluszövetség múlt évi, november hó 18-án tartott igazgató-választmányi ülésén behatóan foglalkozott ezekkel a sérelmekkel, a melyeket a következőkben összegezzük. A legfontosabb sérelem, hogy a gazdák fogatait november hó 1-től június hó 1-ig terjedő időszakban kizárják a piacokról, amennyiben a kocsikról való árusítást csak a Dunaparton engedik meg. Bár a főváros kezdeményezéseinkre megengedte az összes vámok éjjeli nyitvatartását, hogy a piacokra érkező kisgazdák még az éj folyamán beállhassanak, mégis úgy tudjuk, hogy a Klauzál-téri piacon csak reggel 4—5 óra között foglalhat helyet a termelő kisgazda. Az árusítási idő meghosszabbítását egész 12 óráig, továbbá a piacon megálló kocsik számának a kisgazdaérdekeknek megfelelő meghatározását szorgalmazták. Sok kifogás alá esik az is a termelők részéről, hogy a piacon csak egy kosarat, egyféle árut és egy mérleget engednek lerakni, míg a többi árunak a kocsin le-takarva kell maradni.

Ha a gazda az egyik piacról, ahol a helypénzt már egyszer lefizette, az üzlet pangása miatt kénytelen más piacra átmenni, akkor a helypénzt ismét meg kell fizetni. Igen sok panasz hangzott el a bolgár kertészekkel szemben, akik kiváltságos helyzetben vannak, mert a jobb helyeket foglalják el. A kisgazdákat a fővárosi piacokon

mindenféle kellemetlenségek érik a munkanélküliek részéről, akik nemcsak lopkodják áruikat a kocsikról, hanem sok esetben egész nyíltan el is viszik.

A falusiak ellen tehát valósággal rendeletekkel védekezik a főváros. Ezek megnehezítik a fővárosi lakosság ételmezését, ahelyett, hogy a főváros minden alkalmat felhasználna arra, hogy a pestkörnyéki termelő kisgazdák között a főváros ételmezési hinterlandját építené ki.

De szociális szempontból is nagyon fontos, különösen a főváros lakosságát illetően az, hogy a fogyasztópiacokat a termelő kisgazda-társadalommal közvetlen összeköttetésbe hozzuk, mert csak így lehetséges olcsón élemezni a nagytömegű társadalmat.

A Faluszövetség alapos és minden részletre kiterjedő memorandummal fordult az illetékes kormánykörökhöz, valamint a székesfőváros polgármesteréhez is, hogy sürgősen és véglegesen rendezzék a kérdést a termelő kisgazdaosztály javára.

Örömmel jelentjük, hogy Bud János kereskedelemügyi miniszter a napokban arról értesítette a Faluszövetséget, hogy a felterjesztésben foglalt kérelmeket a főváros polgármesteréhez intézett átiratában figyelembe vételre és teljesítésre ajánlotta.

A miniszteri átiratból szószerint idézzük a következőket:

„Mintán nevezett Szövetség a kistermelők érdekében előterjesztett kérelmei nézetem szerint általánosságban néve mind olyan természetűek, amelyek kis jóakarattal teljesíthetők és amelyek teljesítése a kistermelők áruinak a piacokon való értékesíthetőségét lényegesen elősegítené, azoknak a lehetőséghez képest leendő teljesítését a magam részéről is a székesfőváros és elsősorban Méltóságod figyelmébe ajánlom. Felhívom Méltóságodat, hogy a szóbanforgó kérelmek mikénti elintézéséről annak idején hozzám is jelentést tegyen.“

A kereskedelemügyi miniszter átirata világosan igazolja tehát azt, hogy sürgősen meg kell változtatni a fővárosi piac rendelkezéseit, mert a mostani tarthatatlan helyzet súlyos kihatással van egy a termelő kisgazdaosztályra, mint a főváros társadalmára.

Szekeres László.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Kemal pasa lemondott az elnökségről.

Ankarai jelentés szerint Kemal pasa államelnök lemondott. A parlament feloszlott. Az új választásokat április 20-ikára írják ki. Semmi kétség, hogy az új választásokon ismét Kemal pasát ülteti a török nemzet az elnöki székbe.

Béke Indiában.

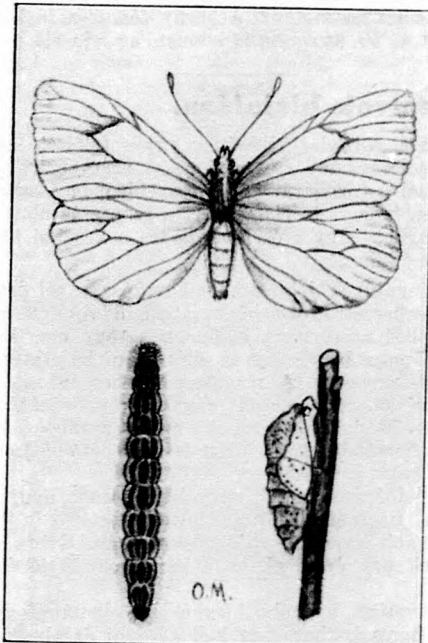
Gandhi, az indiai szabadságmozgalom vezére és az indiai alkirály között végleges megegyezés jött létre Uj-Delhiben, India új fővárosában. A kitartó harc tehát, amelyet hindu függetlenségi mozgalom elnevezés alatt ismert a nagyvilág, békésen ért véget. Ha Gandhi, a hindu vezér, nem is ért el annyit népe számára, mint azt szeretete volna, annyi bizonyos, hogy a mostani megegyezéssel elmúlt egyelőre Anglia fejről az indiai veszedelem, amely komoly aggodalomra adott okot a legutóbbi hónapokban. A hinduk szabadon termelhetik a só-t az indiai partvidéken, a tüntetésekben résztvevők kegyelmet kapnak s az elkobzott hindu birtokokat visszakapják tulajdonosaik.

A magyar-osztrák gazdasági tárgyalások.

Az elmúlt héten Bécsben ismét megindultak a magyar-osztrák tárgyalások. A jelek szerint megegyezésre lehet számítani minden fontos kérdésben. A cél az, hogy a szerződést a lehetőség szerint legfőbb pontjaiban már most megszövegezzék és a két kormány számára csak az utolsó szó jogán tartsák fenn. A szerződés a kölcsönös vámkedvezmények megrögzítését fogja tartalmazni. A tárgyalásokat néhány napi tanácskozás után félbeszakították és jövő héten folytatják.

Megegyezés létesült a tengeri nagyhatalmak között a hajóhadak csökkentésére.

Párisban az elmúlt héten véglegesen létrejött a megegyezés azoknak a francia-olasz ellentéteknek az ügyében, amelyek a két nagyhatalom között a tengeri haderő tekintetében fennállottak. A londoni flottakonferencián, mint emlékeztető, az öt résztvevő állam közül csupán Anglia,

Galonyalepke, hernyója és bábja.

Szabadalmazott

HAIDEKKER-HUNGÁRIA

drótfonat

kitűnő

kerítés

HAIDEKKER SÁNDOR r-t.

Budapest, Üllői-ut 48 27.
Főlk: VIII., Fiumei-ut 3. sz.

Amerika és Japán tudtak egymással megegyezésre jutni, de sem Olaszország, sem Franciaország nem irták alá a londoni megállapodásokat. Henderson angol külügyminiszter azonban azóta is állandóan tárgyalt ez ügyben és iparkodott az ellentétek elsimitásán. Legutóbb Rómában járt, ahol sikerült elfogadtatni az olaszokkal azt az egyezménytervezetet, amely szabályozza a francia és az olasz tengeri haderők nagyságát és olyan korlátozásokat tartalmaz, amelyek mindkét fél érdekeit kiegyenlítik. A tervezettel Henderson nyomban Párisba utazott és Párisban létrejött a francia-olasz megegyezés, a két hatalom flottájának erősségére és megoszlására vonatkozóan. A megállapodás alapja az, hogy Franciaország hajóinak tonnatartalma továbbra is meghaladja Olaszországét, de Olaszország flottája erősebb lesz a torpedóüldözők és kisebb cirkálók tonnatartalma tekintetében. Így a londoni flottaegyezmény kibővült az öt tengeri nagyhatalom haditengerészeti szerződésévé, ami nemcsak az európai államok béketörökvéseinek nevezetes sikerét jelenti, hanem a francia-olasz feszültség enyhülését is. A két állam flottaversenyének megszüntével hatalmas összegek szabadulnak fel gazdasági és egyéb hasznos célokra.

Mennyi hadseregük van a nagyhatalmaknak?

A párisi *Illustration* című hetilap legújabb száma részletes kimutatást közöl az egyes államok haderejéről. A kimutatás szerint első helyen áll Szovjetország. Utána sorban következnek: Anglia (Indiát is beleértve, de a domíniumokat figyelmen kívül hagyva) 780.000 fővel (ebből 332.000 fő esik Európára), Olaszország (beleértve a fascista miliciát is) 773.000 fővel (ebből 52.000 tengerentúl szolgál), Franciaország (beleértve a csendőrséget, a vámőrséget és az erdővédeket is) 583.000 fővel (ebből 312.000 esik az anyaországra), az Északamerikai Egyesült Államok 565.000 fővel és Németország 285.000 fővel.

Igazság nincs a prágai parlamentben!

Gajda volt cseh tábornok, képviselő, a prágai parlamentben azt a kijelentést tette legutóbb, hogy a cseh képviselőházban az igazságra nem lehet számítani. Ezért a cseh elnök Gajdát erőlyesen rendreutasította.

A cseh lapok természetesen bőven foglalkoztak a tábornok-képviselő megjegyzésével. De az utcákon és az újságárosoknál csakhamar megjelentek a rendőrség emberei, akik mindenütt összeszedték azokat a lapokat, amelyek foglalkoztak a parlamentben elhangzott kijelentéssel. A rendőrség elkoboztatta nemcsak az ellenzéki, hanem a kifejezetten kormánypárti lapokat is. A nagyarányú lap-elkobzás, amire a cseh-szlovák köztársaságban még nem volt eset, természetesen nagy feltűnést keltett.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

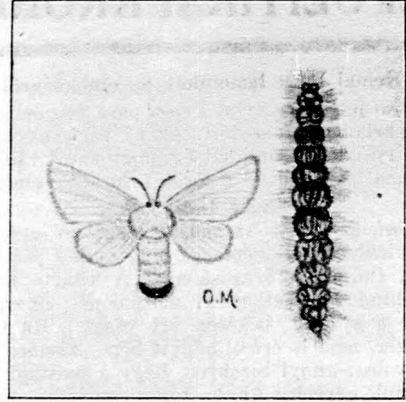
Nagy és kis hernyófészkek.

Irtó: Olgyay Miklós.

Télen gyakran találunk gyümölcsöseinkben sűrű, pókhálószerű szövedékkel behálózott levélcsonkokat. Ezek nem egyebek, mint hernyófészkek. A fészkek lehetnek kisebbek vagy nagyobbak, aszerint, hogy melyik lepke hernyói húzódnak meg annak védelme alatt. A „nagy hernyófészket” a sárgafaru lepke hernyói, a „kis hernyófészket” a galagonyalepke hernyói szövik.

Foglalkozunk előbb a sárgafaru lepke hernyójával. Egyike a legáltalánosabban ismert kártevőknek s a gyümölcsöseinkben a kelténél gyakoribb vendég. Jelenlétének felismerése télen nagyon könnyű. Ha gyümölcsfán, nem egy-két, hanem több levélből összehúzott fészket találunk, hogy olykor akkora, mint akár az öklünk és arasznyi hosszúságban húzódik a gally hosszába. A fészkekben áttelelnék a hernyók, majd tavasszal lombfakadás után elhagyva fészkeiket, megkezdik pusztításukat, levelet, virágot nem kímélve. A hernyók eleinte együtt maradnak, de ha megnövekednek, elszélednek a fa minden részébe. A kifejlesztett hernyó sötétbarna színű, hátán piros és fehér csíkokkal. Jellemző a hernyóra, hogy a hátán 9. és 10. szelvényen kitolható és behúzható két narancsszín-sárga szemölcs van. Junius elején a fa levelei, gallyai között vagy az ágak és a faderék repedéseiben laza szövetű fehér gubóban bebábozódik. Bábja sötétbarna színű, belőle a lepke júliusban kifejlődve kirepül. A lepke hófehér színű, kiterjesztett szárnyakkal 2.5—3 cm. A csápja férszerű, potroha végén agyagsárga szörpamat van. A lepke Szent János napja körül rajzik s a megtermékenyített nőstény petéit a levél alsó lapjára csomónként rakja, majd a potroha hegyén levő szőrrel úgy takarja be, hogy az ilyen petecsomó kis taplódarabkára emlékeztet. Ha azonban a takarószőrt lehorzsoljuk róla, akkor megtaláljuk alatta a petecsomót. Rövid idő múlva kikelnek az apró hernyócskák és egy csomóban maradva, a levelek zöldjét rágják ki és a megmaradt levélrészeket az ág hegyén csomókba szövik. Amíg a sárgafaru pille hernyófészke elkészül, a kis hernyók a levél mellett termelt körtét, almát is meghámozzák és tönkre teszik. Legnagyobb kártételük azonban a következő tavaszra esik, amikor az összes lombot és virágot is leehetik. Ha a rágásuk ugyan-ezen a fán 2—3 évig folytatódik, a fa koronája el is száradhat.

A második nagy kártevőként megemlítjük a galagonya lepke hernyóját. A fiatal hernyók itt szintén fészket raknak, mely sokkal kisebb az előbbinél, mert csak egy-két levélre szorítkozik a szövevényük, innen a neve is „kis hernyófészket”. Ezekben áttelelnék és tavasszal, mikor a fák fakadása megkezdődik, olykor már március végén kibujnak, hogy a zsenge leveleket lerájják. A hernyók fejlődésével falánkáguk egyre nagyobbodik, mely már májusban a fák lombtalanságához vezethet, s ha egy fa lombzata nem volt elég étvágyuk kielégítésére, úgy átvándorolnak a szomszédos fákra is. Eleinte ezek is együtt maradnak, növekedésükkel azonban elszélednek. A kifejlesztett hernyó 3—3.5 cm. hosszú. Rövid szőrökkel

A sárgafaru lepke és hernyója.

borított teste fényes hamuszürke, hátán fekete és vörös egymással változó vonalakkal tarkázva. Táplálkozás befejezése után bebábozódik. A bábja szabadon erős selyem szállal vékony ágakhoz van fűzve. Bábja kénszín-sárga és fekete pontos-pettyes. Kétheti bábnyugalom után megjelennek a lepkék. A kikelő nagy pille krétaszínű fehér. Kiterjesztett szárnyakal 6—6.5 cm.; csápja vékony, a végén bunkós; teste karcsu, fekete, finoman szőrözött. Május végén, vagy júniusban rajzik, majd párosodás után a megtermékenyített nőstény aranysárga hosszukás petéit a gyümölcsfák, galagonya, kökény leveleire kis csomókba rakja. E tojásokból még június-, júliusban kikelnek a kis hernyók, nekimennek a közelükben lévő levélre és zöld redigét mohón kieszik, a megmaradó száraz eres részét pedig összehúzzák s a gallyakhoz kötik és ezzel elkészül a téli fészkek, melyből tavaszig ki sem mozdulnak.

Védekezés. Ugy a sárgafaru, mint a galagonya lepke ellen egyformán és egyidőben védekezünk. Lombhullás után novemberben és később februárig fészkek jól látható, ezeket leszedjük és hernyóostul eltüzeljük. Alacsony fáknál kézi ollót, magasabb fáknál létrát és rudhoz erősített hernyózó ollót használunk. A hernyófészkekzedést az 1894. évi XII. t. c. 50. szakasza is kötelezőleg írja elő.

A bárányok hizlalása.

A bárányhizlalás sikerének egyik feltétele az anyajuh bő tejelése. Lényeges ez nemcsak azért, mert az anyatejben talál a hízóbárány legkönnyebben emészthető tápanyagokat, hanem azért is, mert a szoptatás alatt mutatózó gyengébb vagy erősebb fejlődés a későbbi időszakra is döntőleg kiható.

Az anyajuhok jobb takarmányozása e cél érdekében már a vemhesség utolsó hónapjában induljon meg és ne csak az ellés után, mert különben a tögy nem készül el kellőleg a munkára és így az ellés utáni bő etetés se lesz teljes hatékonyságú. A magasan vemhes juhoknak adjunk tehát némi lóherét, lucernát vagy jó réti szénát, abrakul pedig 20—30 deka keveréket gabonadarából, olajpogácsából és borsóból. A szójaliszt is igen pótolhatja az olajpogácsát vagy a borsót.

A házibárány annál nagyobb hasznot nyújt, minél korábban piacraérett. Minél tovább húzódik a hizlalás, annál inkább gyengül a jövedelmezőség. Gyors hizlalás pedig csak úgy érhető el, ha a bárányoknak jó étvágyuk van.

Hogy minél nagyobb legyen a takarmányfogyasztás, már két hetes korban meg kell kezdeni az abrak-etetést, hogy négy hetes korban az anyatején kívül már 1—2 deka abrakot fogyasszon a bárány. Legjobb zuzott zabbal kezdeni.

Kisgazdák

csak a Magyar Kisgazdák Kölcsonirodájához forduljanak kölcsonnyugben. Válaszbélyeg ellenében mindenkinek adunk díjmentes felvilágosítást, Törlesztéses és váltókölcsonöket, kamat- és más fizetési halasztást kieszközlünk. Bizalommal forduljon

HORVÁTH JÓZSEF
Budapest, I., Alkotás-utca 34.

Az ötödik héten nyújtandó abrakot már keverék alkossa. Az abrakeverékben szerepelhetnek zab, árpa, tengeri, borsó, lóbab, homoki borsó, csillagfürt, lenmagpogácsa, földidőliszt, tökmagpogácsa, végül buzakorpa. Az 5—6 hetes bárányok abrakjának fele lehet gabonadarák és csak a másik fele legyen hüvelyesmag vagy olajpogácsa, mikor azonban a bárányok már 7—8 hetesek, akkor fokozatosan kell növelni az utóbbiakat a gabonadarák rovására olyképp, hogy a negyedik hónap elején már az abraknak csak egyharmada legyen dara, kétharmada pedig olajpogácsa és hüvelyesmag.

Az abrakot még szívesebben fogyasztják a bárányok, ha mellette jól megmosott és azután felszeletelt répát vagy burgonyát is fogyaszthatnak.

Kiegészíti az abrakot széna. Ez feltétlenül legfinomabb rétsizéna, vagy lóhere-, illetőleg lucernaszéna legyen. Az utóbbiakból csak a leveleket és virágokat csipegetik a bárányok; a megmaradt szárrészek az anyák jászolába teendők át.

Tiszta, friss ivóvíz, nyalósó, meleg és jólevegőjű akol mindmegannyi további kelléke a hizlalás sikerének.

Apró jótanácsok.

Ha rézgáliccal impregnáljuk a szőlőkarókat, vagy a sodrony- és redélymivelésnél használt oszlopokat, legalább 20 évre biztosítjuk őket az elkorhadás ellen. E célra félszázalékos rézgálicoldatot kell készíteni oly módon, hogy a rézgálicot fadényben forró vízzel öntjük le, mert így könnyebben feloldódik. Alapos elkeverés után az oldatot egy nagyobb edénybe öntjük, melybe a karókat függőlegesen beállítjuk. Ezt az eljárást sikerrel olyan karókon gyakorolhatjuk, melyek nem régen lettek levágva s még nem száradtak ki teljesen. Ily eljárás mellett 2—3 nap alatt az oldat a karóknak beállított részét jól átjárja. Ezer darab karónál csak 1—2 pengő kiadást jelent az egész dolog. A száraz karókba, melyeket már régebben vágtak le, csak lassan vagy egyáltalában nem hatol be a rézgálicoldat, ha ez nincs felemelgetve. Száraz karók impregnálása tehát körülményesebb.

A kifözött szőlőtörkölyt igen jó eredménnyel használhatjuk fel a szőlő trágyázására. Nem szabad azonban a kifözött szőlőtörkölyt frissen kiszórni a szőlősorok közé, mert ez itt kiszárad a nap heve alatt, elveszti növényi tápanyagtartalmát s csak mint humuszadó anyag jön tekintetbe, hanem tanácsos ezt előbb komposztkészítésre felhasználni. A belőle készült komposztot kell azután a földre juttatni, mint trágyát.

A szobanövényeken levő pajzstetveket legbiztosabban friss (és nem állott!) rovarporral (pyrethrum-porral) lehet elpusztítani. Előbb a növényt langyos vízzel megpermetezzük, kifűzőnösen ügyelve arra, hogy a levelek fonákját bőven érje a víz. Ezután mindjárt beporozzuk a pajzstetves növényt rovarporral. Ez a vízes levelekre rápad. Fődolog, hogy bőven jusson a rovarporból a levelek fonákjára, nyelére és hónaljára is. Két-három nap múlva a növényt lemoshatjuk. A pajzstetvek legnagyobb része már a mosáskor le hull, a többi később magától leperog. Így irtathatjuk a levéltetveket és tripszeket is.

A tavaszi vetőmagzsúkséglet beszerzése már nagyon sürős. Jól teszi a gazda, ha a leromlott fajtaértékű vetőmagvak helyett eredeti nemesített vetőmagvat szerez be. A csekély költségű többlet bőségesen meg szokott térülni az első év termésfejlésében. Hivatalos adatok igazolják, hogy például a nemesített zab és árpa, a mult évben kiszáradt földjein is 2—3 métermázsa termésfejlést mutatott fel.

A csikót 6 hónapos, a borjút és bárányt 3 hónapos, a malacot pedig két hónapos korban válasszuk el, mikor már annyira megerősödtek, hogy a tejet nélkülözve, megélnék tisztán takarmányon is. Ha korábban történnék ez, akkor az elválasztott kis állatokról „lejön a tejhus” és fejlődésükben zökkenés áll be.

A répakazlakról az enyhe idő közeledtével ajánlatos a föld egy részét lehuzni, ugy azonban, hogy zsúkség esetén a földtakarót módunkban álljon megvastagítani. Ha nagyobb romlás mutatkozik a répakazlakban, a répa átválogatását figyentes időben végezzük el mielőbb. Egyébként is vigyázzunk, hogy az etetésre felvágott répa közé rothadt és penészes répák ne kerüljenek, a rothadó részeket vágjuk ki a répából és csak egészségeset tessünk állatainkkal.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A tiszántuli gazdák közös beszerző alakulata.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara február 28-án gyűlésre hívta össze a gazdákat. E gyűlés célja a gazdafront kiképzése volt, elsősorban pedig a közös beszerzés megszervezése. Az alakuló gyűlést Vay László báró főispán, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara elnöke nyitotta meg, majd vitéz Czeglédy Béla kamarai igazgató ismertette a kamara választmányának e kérdésben az álláspontját. Az alkalmi egyesülés elnökévé Bethlen Pál gróf nagybirtokos, felsőházi tagot, társelnökökké pedig Vay László báró kamarai elnököt és Dessewffy Aurél szabolcsvármegyei nagybirtokost választotta meg az alakuló gyűlés.

Gróf Bethlen Pál dr. elnöki székfoglalójában rámutatott arra a szükségserűsége, mely a magyar gazdatársadalmat az ipari kartelek ellensúlyozására, hasonló szervezkedésre kényszeríti. Kiemelkedő eseménye volt a gyűlésnek Vay László báró beszéde, aki kifejtette, hogy a tiszántuli gazdatársadalom ösztönzésével ezáltal egy olyan mozgalomnak a megindítása a célja, amelynek segítségével elérhesse azt, hogy a termeléshez szükséges iparcikkekhez és üzemanyagokhoz realis áron jusson hozzá, vagyis, hogy ne legyen fejevertelenül kiszolgáltatva egyrészt a karteleknek, másrészt pedig annak a túltengő közvetítőkereskedelemlnek, amely magát az árakat diktáló kartelek és a gazdaközönség közé beiktatta.

43 és félmillió pengő építési hitelt nyújtott eddig a FAKSZ.

A Falusi Kislakásépítési Szövetkezet fennállása óta folyósított hitelekéről a vezetőség a napokban jelentést küldött a földművelésügyi minisztériumnak, amelyből kitűnik, hogy szociális munkájának megkezdése óta 31.661 darab kölcsönfolyósítással 43,668.920 pengőnyi összeget juttatott építkezési anyaghitel formájában a falusi kislakások építéséi céljára.

Őszi vetésekre fejtrágyául,
a szőlőnek már nyitáskor,
réteinknek, kertünknek, gyümölcsfáinknak

csilisalétromot!

A csilisalétromot 1830 óta, tehát ke-
rek száz esztendeje használják
Európában trágyázásra és ezen
hosszu idő alatt a gazdák nemze-
dékeit tette gazdaggá.

**A csilisalétróm a legjobb
természetes nitrogéntrágya.**

Biztos hatásu. Nem savanyítja a talajt.

Alkalmazására, va la mint minden
egyéb mezőgazdasági és üzemi kér-
désre vonatkozó tanácsot díjta-
lanul ad a

CSILISALÉTRÓM KOMITÉ

Mezőgazdasági Szaktanácsadó Irodája
Budapest, VII., Csengery-u. 22.

A csilisalétróm, mint az egyedüli természetes
nitrogéntrágya, semmi mással nem pótolható.

Kínai iskolásleányok katonai kiképzése.

Jól fizetik az exportburgonyát.

A Magyar Mezőgazdasági Kiviteléi Intézet a burgonyatermelők, illetőleg az eladó burgonyakészletekkel rendelkező gazdák tájékoztatása céljából közli, hogy a burgonyakiviteli üzlet megindult és az élénk külföldi, elsősorban olaszországi érdeklődés folytán a magyar burgonya kedvező áron helyezhető el. Az exportra alkalmas burgonyafajtáért a következő árakat fizetik a termelőknek: Szabolesi termésű *Ella* burgonya ára szabolesi feladóállomásokon 100 kilogrammonként 6,5—7,5 pengő, *Krüger burgonya* ára szabolesi feladóállomásokon 100 kilogrammonként 5—5,5 pengő, *Dunántúli termésű Ella* burgonya ára Gyékényes határállomás paritásban 100 kilogrammonként 7,5—8 pengő, *Dunántúli termésű Krüger* burgonya ára Gyékényes határállomás paritásban 100 kilogrammonként 5,5—6 pengő. A fenti árak csakis elsőrendű egészséges, válogatott, fajtiszta étkezési burgonyáért érhetőek el. Tekintettel arra, hogy az olasz kiviteli kampány csak néhány hétig tart és áprilisban magasabb fuvardíjak lépnek életbe, megokoltnak mutatkozik a készletek értékesítése. Az intézet készsággal fogja a hozzá (Budapest, V., Rudolf-rakpart 6.) bejelentett készleteket az exportöröknek azonnali tudomására hozni és ilymódon az eladást előmozdítani.

Gazdagylás Jászapátiban.

A Szijj Bálint-féle kisgazdapárt a napokban tartotta második nagygyűlést Jászapátiban. A nagygyűlésen Gaal Gaston üzenetét Vass Sándor, a párt igazgatója olvasta fel az egybegyűlt gazdák előtt.

Az Alföld elsivatagodása.

Tuzson János egyetemi tanár március hó 5-én nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott az *Egységspártban* a magyar Alföld termőerejének fokozásáról. A kitünő előadó megállapította, hogy a lecsapolás az Alföld termőerejének fokozása szempontjából mai stádiumában káros. Hasznossá csak akkor válik, ha a *mostani lecsapolást rendszeres öntözés fogja követni*. Ebben az esetben a lecsapolás nemcsak nem volt fölösleges, hanem övten szükséges művellet, mert öntözni lecsapolás nélkül nem lehet. A levegő régi páratartalmának helyreállítását is csak az öntözéstől várhatjuk. A levegő páratartalmának fokozását erdőtelepítéssel is fokozhatjuk. Az erdőtelepítés előnye volna még az is, hogy az erdő a hőmérsékleti szélsőségeket enyhíti: pl. nyáron 2—3,5 C. fokkal alacsonyabb a hőmérséklet az erdő, mint a szomszédos erdőtlen területeken. Ezenkívül az erdők fatermése az Alföldön 3—4 millió köbméter fához juttatná a lakosságot. Az előadást igen nagy érdeklődéssel hallgatták végig az Egységspárt képviselői.

Kikotorják a soroksári Dunaágot.

A földművelésügyi minisztériumban Mayer Károly államtitkár előklésével a napokban értekezlet volt, amelyen a soroksári Dunaág kérdésével foglalkoztak. A Dunaágba ömlik, tudvalevően a főváros szennyvízvezető csatornája, amelynek vize megfertőzi a Dunaágot, minek következtében a halállomány nagyrésze kipusztult. A csepeli kikötő kormánybiztosság és a megjelent kiküldöttök hozzászólása után a főváros megbízottja kijelentette, hogy a soroksári Dunaágot a főváros kikotortatja és a szennyvízvezető csatornát a Duna közepéig vezeti. A nagyszabású csatornázási munkálat mintegy nyolcszáz ezer pengőbe kerül.

A miniszterelnök feleségének súlyos balesete.
Súlyos baleset érte március 7-én Budapesten Bethlen István gróf miniszterelnök feleségét. A grófné szokásos ebéd előtti sétáját végezte a Vár bástyasétányán, amikor egy jégdarabon megcsuszott és elesett. Az esés következtében Bethlen István grófné két helyen lábát törte, úgy hogy szanatóriumba kellett szállítani, ahol azonnal gondos ápolás alá vették. A súlyosan sérült grófné betegágyánál állandóan ott tartózkodik férje Bethlen István gróf miniszterelnök. Az orvosok véleménye szerint a beteg állapota kielégítő és remélhetően rövidesen bekövetkezik a gyógyulási folyamat.

Meghalt Jakab Ödön. Március hó 5-én hajnalban hosszas betegség után Budapesten elhunyt *Jakab Ödön* író és költő, a *Magyar Tudományos Akadémia* levelező tagja. Az elhunyt költő 1854-ben Vadasdon, Erdélyben született s tanulmányait Marosvásárhelyen, továbbá Kolozsvárott végezte. Több mint harminc éven keresztül a tanári pályán működött, amely idő alatt több kötet verse és regénye jelent meg. A *Kisfaludy Társaság* 1895-ben választotta tagjává, a *Petőfi Társaság* 1920-ban nagy jutalommal tüntette ki s a Magyar Tudományos Akadémia 1925-ben választotta meg levelező tagjává. Az elhunyt költő holttestét március 6-án helyezték nyugalomra Budapesten a Kerepesi-uti temetőben, a székesfőváros által adományozott díszsírhelyen.

Megválasztották a főváros alpolgármestereit. Budapest székesfőváros törvényhatósága március hó 4-én délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek keretében megejtették az alpolgármester-választásokat. A közgyűlés általános szótöbbséggel *Liber Endre* és *Borvendég Ferenc* tanácsnokokat választotta meg a megüresült alpolgármesteri tisztségekre. A közgyűlés egyúttal *Ágoston Géza* volt árvászéki elnököt az árvászék-elnökévé újból megválasztotta, *Szemethy Károly* tiszti főügyészt tiszti főügyésszé, *Csordás Elemér* dr. volt tiszti főorvost pedig tiszti főorvossá választotta.

Kitüntetett uradalmi gazda. Mayer János földművelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki *Schmidt* István uradalmi gazdát, aki *Metternich* Klementína hercegnő etyeki birtokán negyvennyolc év óta teljesít szolgálatot. A miniszter kitüntetését a való járás főszolgabírája lelkes beszéd kíséretében adta át a kitüntetett gazdának. *Schmidt* István érdemeit *Fodor Zsigmond* uradalmi intéző méltatta szép szavakkal.

Cseresznyefát ajándékoztak a japánok Magyarországnak. A japán *Daido*-Társaság elnöke, *Tomojosi Sumioka* a napokban levelet küldött *Mayer* János földművelésügyi miniszternek, amelyben bejelenti, hogy őszinte tisztelete jeléül *ötven japáni cseresznyefa-dugványt küldött ajándékkba a magyar nemzetnek*. A levél írója egyúttal azt is megjegyezte, hogyha a dugványok Budapesten szerencsésen megerednek, a földművelésügyi miniszter kívánságára készséggel küld nagyobb mennyiséget belőlük. *Tomojosi Sumioka* levelében egyúttal köszönetet mondott a magyar nemzetnek azért a meleg fogadtatásáért, amelyben a közelmúltban itt járt Takamatsu herceget és feleségét részesítette.

Meghalt Hadik-Barkóczy Endre gróf. Március hó 4-én délután hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt *Hadik-Barkóczy Endre* gróf felsőházi tag. *Hadik-Barkóczy Endre* gróf évekkel ezelőtt élénk szerepet vitt a magyar közéletben, mint a szabad-élvű pártnak egyik vezére. A főrendiháznak 1906-tól volt tagja, míg 1917-ben a főrendiház elnökévé választották s 1927-ben örökös jogu felsőházi taggá választották. Az elhunyt *Hadik-Barkóczy Endre* gróf holttestét március hó 6-án délután helyezték ideiglenesen nyugalomra a Kerepesi-uti temetőben.

Öngyilkosságot kísérelt meg Kalocsa helyettes polgármestere. *Jagicza Antal* Kalocsa város főjegyzője, helyettes polgármester, március hó 6-án reggel Budapesten, a Continental-szállodában öngyilkosságot kísérelt meg. A helyettes polgármester borotvával átvágta bal csuklóján az ereket s mire az öngyilkossági kísérletet befedezték, már nagy vérvesztéséget szenvedett. A mentők a súlyosan sérült *Jagicza Antalt* kórházba szállították. A főkapitányság megállapította, hogy a helyettes polgármester idegbaja miatt kísérelte meg az öngyilkosságot.

Március 15...

Zord téli pompáját még csak most veti le a tél s már reánk köszöntött a magyar tavasz örök ünnepének napja, március 15-ike... Köröskörül a természetben a hosszú és szépséges télvíz nyomai: föleken, erdőkben olvadó hó-takaró, amely alól azonban itt is, ott is kidugja fejcskékjét az új idők első hírnöke, a hóvirág. A patakok jégkérgé lassan felengedett a mezőn, madárdal is hallatszik s a hosszú téli álmot után varázsütésre tavaszi ébredésbe lendült minden a földön. Tél után tavasz... A fagy halálos merevsége után az élet lüktető melege dobog, olvasztja a jeget és keltegeti az álomba szunnyadt életet.

Nemcsak a természetben, de nálunk is, a nemzet életében zordon tél hidege merevítette meg az életet. A sok-sok küzdelem, nyomoruság, nélkülözés téli fagyja jégkérgét vont a magyar gazda szívére-lelkére. Mi is úgy jártunk, mint az eresz alatt hagyott hordó esővíz: a kegyetlen téli hideg jégkérgét huzott miránk. Csontig-velőig kifagytunk s most bizony alig-alig engedünk a meleg napugárnak. Tél, rettenetes tél fagyasztja meg egész életünket most is — mikor pedig a határban már tavasz van. Tél, Trianon tele vesz körül bennünket és dermedti meg a magyar életet. De minden tél egyszer felenged.

Nyolcvanhárom évvel ezelőtt, 1848 márciusában is rettenetes fagy dermedtette meg a magyar életet és mégis március 15-ikén elemi erővel lobbant fel a láng, amely megolvastotta az önkényi jeget és égbetörően ragyogtatta fel a magyar szabadság lángját. Amint télen nem hal meg a természet, csak csendben alszik a fehér szemfedő alatt, úgy mi sem halunk meg a trianoni fagyos koporsóban. Csendben, magunkban dolgozunk és ha eljön a mi tavaszunk, elpusztíthatatlanul, új erővel törünk az ég felé a drága magyar földből.

Erre gondoljunk és ezért imádkozunk március 15-én, a szabadság örök ünnepén...

egyszerűsítették a háborús emlékérem adományozását. Bethlen István gróf miniszterelnök a Budapesti Közlöny március 10-én megjelent számában rendeletet adott ki a magyar háborús emlékérem adományozási eljárásának egyszerűsítésére. A rendelet szerint a kérvényeket ezentúl egyszerűbben és gyorsabban intézik el. Az új eljárás következtében mindazok, akik a háború alatt katonai szolgálatot teljesítettek, ha most közszolgálatban állanak, hivatali főnökük útján terjeszthetik be kérvényüket. Akik nem közszolgálati alkalmazottak, a községi jegyző, illetőleg a polgármester, Budapesten pedig a kerületi előjáróság útján kérelmezhetik az emlékérmeket.

Két táblabíró tragikus halála. Március hó 4-én két kiváló bíró halt meg Budapesten. Morray Károly dr. táblabíró néhány nappal ezelőtt influenzában megbetegedett, majd pedig tüdőgyulladás kapott és március 4-én hajnalban elhunyt. A táblabíró halálhíre hamarosan elterjedt a bíróság épületében. Dél felé Buzáth Péter táblabíró egy hosszabb tárgyalás után éppen elhunyt társának haláláról beszélt az ügyvédeknek, mikor egyszerre hirtelen rosszul lett s a bírói székben összesett. A jelenlévő ügyvédek ijedten siettek segítségére, de Buzáth Péter táblabíró már nem lehetett segíteni, szívizélhűlés következtében meghalt. A két kiváló bíró hirtelen halálát nemcsak a bíróságnak, de az egész jogászközönségnek mély részvétellel fogadták.

Megindul a hajóforgalom Budapest—Mohács között. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Rt. március hó folyamán ismét megindítja a rendes hajójáratot Budapest és Mohács között. Az első hajó Budapestről Mohácsra március 14-én este 10 órakor indul az Eötvös-téri hajóállomásról. A gőzös a közbeeső hajóállomások érintésével reggel 8 óra 30 perckor érkezik Mohácsra. Mohácsról az első hajó március 15-én déli egy órakor indul Budapestre.

Föllázdattak az orosz-szovjet-rabszolgák. A moszkvai lapok jelentése szerint a középsibériai kényszermunka-telepeken, ahol tudvalevően fizetés nélkül csupán élelem fejében dolgoztatja a vörös szovjet a mezőgazdasági munkásképet, napról-napra véres lázadások vannak. Az Ural hegység ázsiai oldalán levő Maryskre kényszermunka-telepen mintegy kétszáz ukrán földműves megtámadta a cseka tizenhét főnyi őrségét, lemészárolta a katonákat, majd pedig elfoglalta a szomszédos Poloka nevű várost. A cseka kerületi biztosa egy gépfegyveres zászlóaljtal küldött a fellázadt földművesek lemészárlására.

Olvasó, társaskörök, vendéglősök és kaszinók figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent *Pathé-Baby* hirdetésre és megjegyezzük, hogy állandó keresetet jelent egy ilyen gép felszerelése, ami egy fillérbe sem kerül. Ezzel a géppel olcsó mozilabdát lehet tartani minden üzemből és engedély nélkül. A cég díjmentesen elszállítja a gépet a kívánt helyre, felszereli és üzembe helyezi, csupán a műsorért fizetendő kölcsönöndíj. Bővebb felvilágosítást nyújt a *Vasárnap* kiadóhivatala, Budapest, VIII., József-körút 5.

Az erdei szalonkák vonulásának ideje. A magyar királyi madártani intézet több esztendője figyeli a költözőkódó madarak érkezésének és elindulásának idejét. A madártani intézet az időjárás-jelentésekből előre meg tudja mondani, hogy mikor indul meg a szalonkavonulás. Az eddigi eredmények pontos kiértékelése végett még néhány éven keresztül folytatni akarják a kutatást és ezért az intézet kéri lapunk olvasóit, hogy az erdei szalonka érkezését terelőlapon jelentsék be az intézetnek. Az intézet címe: Budapest, II., Herman Ottó-ut 15. szám.

A Kinizsy-utcai rablók a bíróság előtt. Március hó 7-én vont a felelősségre a bíróság a Kinizsy-utcai vakmerő rabló-támadás tettesét, Pálkás Mihály lakatossegédet és Puskás Vilmos ügyvezetőmunkást, akik — mint ismeretes — január hó 17-én álarosan berontottak egy Kinizsy-utcai autógarázs iroda-helyiségébe és két hivatalnoktól halállal fenyegetve, a pénztárból mintegy kétezer pengőt elraboltak. A rendőrség elfogta a tetteseket s a bünygyben március hó 7-én meg is tartották a főtárgyalást. A törvényszék a vádlottakat és a tanúk kihallgatása után büntősen mondta ki Pálkás Mihályt és Puskás Vilmost rablás büntetésében és ezért Pálkást hat évi, Puskást pedig négy évi fegyházra ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a védők enyhítésért feleltek.

Nem tudott iskolába menni egy kisleány, mert napok óta nem evett. A Budapest közelében lévő Hídegytű községben egy szegény festősegéd egyik kisleánya napokon át nem ment iskolába. Amikor a tanítónő a kisleány szüleinek lakására ment, hogy megnézze, miért nem volt a gyermek iskolában, szomorú dolgot látott. A kisleány édesanyjával és kis testvérével rongyokból vetett ágyon feküdt. A kis család már napok óta nem evett s az asszony legyengülten gyermekeivel együtt lefeküdt, hogy meghaljon. Az apa naponként gyalog járt be Budapestre munkát keresni, de hiába tette meg a hosszú utat, nem vitt haza még kenyéret valót sem. Az öregező család részére a tanítónő gyűjtést rendezett.

Ötszázötven villamoszerencsétlenség a fővárosban egy év alatt. A budapesti villamoskocsikban a napokban az utasok számára figyelemztető táblákat helyeztek el, amelyek felirata szerint az elmúlt esztendőben, a villamosokra való fel- és leugrálás következtében ötszázötven ember járt szerencsétlenül. A villamos társaság reméli, hogy a figyelemztető tábláknak meglesz a hatása és a közönség többé nem ugrál a villamosokra.

Minden községen,

MOZIT LÉTESITÜNK!

ahol megfelelő helyiség és villanyáram van.

KÖLTSÉGMENTESEN

bemutatjuk a vetítőgépet.

ENGEDÉLY NEM KELL

szakember sem szükséges. Éghetetlen film.

BIZTOS JÖVEDELEM!

Közölje sürgősen címét

PATHE BABY

vezérképviselőt

Budapest, VII., Akácfa-utca 7.

A „Vasárnap”-ra való hivatkozás nagy kedvezményt jelent

PÁSZTORTŰZ.

TRÉFÁK

A szoboszlói csoda- főforrás.

Amikor Károlyi Mihályék elmentek Belgrádba Franche d'Esperet nevű francia generális előtt alázkodni, a kelepcébe ejtett magyar népet országostól kényre-kedvre felajánlani a franciának, a gögös francia katona azt mondta nekik:

— Hát ennyire súlydittetek?! — No meg, még azt is hozzátette: — Jól van! Meghagyjuk nektek a szélmalmot! . . .

Nem szépittem a dolgot. Bizony azóta nehéz, sőt keserves időket élünk; mert drága hazánk véresre szabdalt testéből hiányoznak hegyeink, folyóink, erdőink, bányáink a sok nem pótolható természeti kincsrel és a drága testvérek millióival együtt. . . . Am, a csufolkodó franciát mégis megszegyenítette az Isteni kegyelem és magyar népünk szívós élniakarása. Nem váltunk és gyengültünk le máig a szélmalom és a szelvitortlák játékainak összetört, lemondó, a gyalázatos sorsban megnyugvó bus játékszerreibe. . . . A magyar felemelte fejét. Megfeszítette izmát és — a romok között bár folyton vérezve — építkezni. Előbbre és előbbre tör. Végpusztulást szántak nekünk. Saját sirunkat akarják és akarták önmagunkkal megásatni. . . . Ez azonban nem fog sikerülni semmiféle ellen-ségünknek, — noha kint s bent összemorzsolni sem igen lehet őket. . . . A magyar nép és a magyar föld őseréje éppen a legnehezebb, a legkétségesebb időkben csodákat teremtett. A sivárnak mondott Alföldön nemes gyümölcsfa-erdők rengetegei támadtak és szaporodnak mind szélesebben. A csontvázszerű szűkföldet is hasznos vetemények alá porhanyítják az erős magyar karok. Maga a föld, a szomorú Alföld a zseniális magyar keresgetők előtt feltárja mélységeinek évezredek óta rejtetett sok, sok nagy kincsét, melyek életet, egészséget, erőt és boldogulást kínálnak az ellenségtől halálra szánt magyar népek.

A magyar nép iránt kinyilvánított isteni kegyelemnek most csak a legújabb nagy, csodás ajándékáról emlékezem. A lassan világhírré emelkedő Hajdusoboszló városnak csoda-hőforrásait emlitem fel — vizaszul, buzdító, hogy minden csapás, újabb megpróbáltatás dacára bizzunk és kitartunk a több jövendőig, egészen a magyar feltámadásig! . . .

Micsoda kishitőség, guny, gáncsvetés környékezte azt a kutató, kereső munkát is, midőn Szoboszló alatt a szikes, sovány juhnyomás földjébe vágták a titokzatos mélységekbe merészen lefurakodó varázsfurót. . . . Földgázt, forró gyógyvizet és a villanyhajtó és világító erőzhöz szükséges anyagot már az első kut hozott világsodájaként, — a kétségeskedők, a kedvet, lelket hiúsítók és elenyész-tők mégis mindig bakafántoskodtak. De, most azután, hogy a szoboszlói második kut titokzatos torka is okádni kezdette a hasznos gázokat és a gyógyító sókkal fűszerezett, 80 foknál magasabb hőmérsékletű, a világon páratlan forrásnak csodavizét, újult hálafohászra kell gerjednünk! A magyar feltámadás csodáinak kezdete ez! Az ég és a föld titokzatos, szent erejével imhol most csak egy határban is fokozott, emelkedő erővel és az isteni kincsek gazdagságával mellénk állott, mellettünk nyilatkozott meg. . . . Ha mi magunk tehát el nem hagyjuk magunkat, sőt kitartunk, dolgozunk, bizakodunk, győzni fogunk! Vértanúságunk árán visszanyerjük a régi szép, boldog, hatalmas Nagymagyarországot! . . . Attila kardja körül hiszen már mindenütt megmozdult, forr, izzik a magyar vértől, verejtéktől megszentelt ősi földünk is!

MÓRICZ PÁL.

A koresmában.

Ambros gazda: Biz úgy, öcsém, szomjas vagyok. Ha szomjas vagyok, sört iszom, ha jókedvű akarok lenni, bort, ha meg éppenséggel beteg volnék, hát egy kis jóféle borovicskát.

István bácsi: Na és vizet mikor iszik?

Ambros gazda: Az még nem fordult elő.

A cigány.

A cigány a plébánián keresztlevélmásolatot kér. Azonban sokallja a néhány sor írásért a kiállítási díjat és igen soránkodik:

— Ezért a pár ritka sor írásért kell ennyit fizetni?

— Bizony, fiam, — mondja a plébános — ez hivatalos írás!

Egyszer csak a plébános megbizsa ugyanezt a cigányt, hogy fizetség fejében szántsa föl a földjét.

A füstös azonban csak minden három méteren szánt végig.

— Mért szántasz ilyen ritkán? — Kérdi a főtisztelő.

— Mer esz hivatásom sántás! — veti oda a vén lókött.

Miért nem jön többet?

— Hallotta, Miska bácsi megfogadta, hogy többet nem jön a koresmába.

— És miért?

— Ugyan! Többet igazán nem jöhet, mikor egész nap itt lebzsel.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Március hó 15-én, vasárnap.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Kisujszállás. — **Ló, marha- és kirakodóvásár:** Kiskunfélegyháza. — **Kirakodóvásár:** Battonya, Elek. — **Lóvásár:** Budapest.

Március hó 16-án, hétfőn.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Ádánd, Ape, Attala, Bátaszék, Esztergom, Hercegfalva, Isztimér, Jászfényszaru, Kisvárd, Kóka, Kunbaja, Kunszentmiklós, Mátészalka, Mezőkövesd, Mohács, Mosonszentjános, Nagyigmánd, Nagyszőlly, Nágocs, Perkáta, Polgárdi, Salgótarján, Sárkeresztúr, Seregélyes, Siklós, Somlóvásárhely (sertésvásár bizonytalan), Szentdiósn, Tereal, Vasvár (sertésvásár bizonytalan). — **Ló, marha- és sertésvásár:** Balassagyarmat, Kalocsa, Nagyvázsony. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Ózd. — **Kirakodóvásár:** Tatabánya.

Március hó 17-én, kedden.

Ló, marha- és kirakodóvásár: Nagybjajom. — **Ló, marha- és sertésvásár:** Simontornya. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsónádásd. — **Kirakodóvásár:** Balassagyarmat, Kalocsa.

Március hó 18-án, szerdán.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Bánréve, Bogdása, Hajdunánás, Nyírmada, Olaszliszka, Somogyuszob (sertésvásár bizonytalan). — **Ló, marha- és sertésvásár:** Zirc. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Rudabánya. — **Kirakodóvásár:** Nagymaros, Simontornya.

Március hó 19-én, csütörtökön.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Abony, Acsut, Babocsa, Balatonederics (sertésvásár bizonytalan), Becsehely (sertésvásár bizonytalan), Bélapátfalva, Bodvaszilas, Böhönye (sertésvásár bizonytalan), Csesztér (sertésvásár bizonytalan), Cellőmölk, Egervár, Győrszentmárton, Jánosháza (sertésvásár bizonytalan), Káptalantól, Nagypécsegy, Onód, Pellérd, Püspök-ladány, Süttő, Szentpéterúr (sertésvásár bizonytalan).

Március hó 20-án, pénteken.

Ló, marha- és kirakodóvásár: Aszód, Csenger, Veszprém. — **Marha- és kirakodóvásár:** Und, Békés.

Március hó 21-én, szombaton.

Ló, marha- és kirakodóvásár: Nemesvid, Szőlősgyörök, Zalapáti.

Ló, marha- és sertésvásár: Hódmezővásárhely, Makó. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Óriszentpéter. — **Lóvásár:** Békés.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Milyen fajta gyümölcsfákat ültessenek 500 négyzetméteres gyümölcsösombonban? 2. Hol kaphatok megfelelő csemetékét? (D. V., Csengőd.) — **Felelet:** 1. Ajánljuk a következő fajtákat: Kajszilbarackból: Magyar legjobb, kései róza vagy nagy-szombati; cseresznyéből: koraj májusi, korai köburgi; meggyből: kőrösi, fekete spanyol; őszibarackból: kecskeméti duránci. 2. Mindezek nagyobb alföldi faiskolákban, így Ungváry Józsefnél Cegléden kaphatók.

Kérdés: 1. Még 1920. év novemberében 6500 koronát tettem be a postatakarékpénztárba. A betétet most akarom kivenni, mennyit kapok? 2. Ugyanakkor 2500 koronát tettem a bankba, ha most kivesszem, mennyit kapok? 3. Huszonöt százalékos hadirossant vagyok, 1400 négyzetföldet kaptam a vagyonváltás földeléből, de van saját földem is, amelyre házat szeretnék építeni, kaphatok-e a kistakásépítő szövetségetől valami segítséget? 4. Kivel irassam meg a kérvényt? (P. K., Révfűtőp.) — **Felelet:** 1. Mivel a valorizációs törvény kivette a bankbetéteket az átértékelés alól, így én csak a betét összeg papírértékének megfelelő összeget kaphatja ki pengőföldretekben. Ez 52 fillér. 2. Ugyanaz áll erre, mint az első pontban kérdezett összegre. Értéke 20 fillér. 3. A FAKSZ. a kapott földeken épülő házakhoz ad segítséget. Próbálja meg és kérjen segélyt. 4. A közlési előjárásról.

Kérdés: Községünkben a lakosság jó része télvis idején kosárfonással foglalkozik. A kupujának nevezett kosár darabját 50–60 fillérről vásárolja meg a helybeli kereskedő. Mi a kosarakat jobban szeretnénk értékesíteni és kérünk néhány címet, ahol a fentebb áruért nagyobb árat lehet kapni. (Cs. F., Tiszaladány.) — **Felelet:** Forduljon az alább megadott címekhez: Szucsány K. Budapest, VII., Szöveitsé-utca 36.; Sebők J. VI., Aradt-utca 54.; Gröber Lajos utda, IV., Haris-köz 5.; Dull G. VII., Damjanich-utca 19.; Corbis kosáripari kereskedő, IV., Kecskeméti-utca 19.; Salix kosáripari r. t. V., Hajós-utca 15.

Kérdés: 1. Három középiskolát végeztem, most 24 éves vagyok. Az államvasutaknál, mint irodai segéd, gyakornok vagy kalauz szeretnék elhelyezkedni. 2. Ha az iparvasutnál a mozdonyvezető vizsgát leteszem, pályázhatok-e az államvasúthoz? (M. B., 8416. számú előfizető.) — **Felelet:** 1. Az államvasúti segédszemélyzet tagjai közé legalább négy középiskolát végzett egyéneket vesznek fel. Forgalmi gyakornok csak az lehet, aki érettségi vizsgálatot tett. Az altszói és egyéb állások elnyerése végett az államvasutak illetékes üzletvezetőségéhez kell fordulni. Önhöz a miskolci üzletvezetőség esik legközelebb. 2. Pályázhat, de nem bizonyos, hogy fölveszik, mert az államvasúti mozdonyvezetőket az államvasut maga képezi ki.

Kérdés: 1. Cukorkárusítással akarok foglalkozni, hol kaphatok engedélyt? 2. Hol kaphatok megfelelő cukorkát? (Hű előfizető, Csengőd.) — **Felelet:** 1. Iparengedély végett forduljon a szolgabírói hivatalhoz. 2. Kérjen ajánlatot a következő cégek-től: Stühmer Frigyes cukorkafüregyár Rt., Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 8.; Kőbányai Polgári Serfőzős és Szent István Tápszerművek Rt., X., Maglódi-ut 17.; Pisztsák Péter cukorkagyára, V., Berzencei-utca 13.; Schmidt Viktor és fiai, IX., Márton-utca 34.; Dréher Maul Csokoládégyár Rt., X., Halom-utca 42.

Kérdés: 1. Hány centiméter egy láb? 2. Jósol-e még a Roxroy nevezetű hollandus? (Hű olvasó, Tapolcafi.) — **Felelet:** 1. Harminc centiméter. 2. Jósol, azonban egy jóslás ára 40 pengő. A szegény magyar gazdáknak ilyesmire nem telhet.

Kérdés: 1. Hol van a földirtókarendezés pénzügyi lebonyolítására alakult szövetséget székhelye? 2. Mi a címe az ölös-bizottságoknak? 3. Hol kaphatnék állami fajbaromfit és ludtojást? (N. G. S.) — **Felelet:** 1. Széchenyi-utca 2. szám. 2. V., Géza-utca 2. sz. Gödöllő.

Kérdés: Nevemet szeretném magyarusítani. Hová forduljak? (S. A., Nyiregyháza.) — **Felelet:** A magyar királyi belügyminiszter urhoz címzett, szegénységi bizonyítvány alapján bélyegmentes kérvényt kell benyújtania a polgármesteri hivatalnál. Kérvényében jelölje meg, mire akarja magyarusítani a nevét. Mellékelje hozzá születési-, szüleinek házassági-, ha esetleg nem magyar területen született, magyar állampolgársági és erkölcsi bizonyítványt.

Kérdés: Huszonhat éves földműves vagyok, pénzügyőr szeretnék lenni, hová forduljak, mert Budapesten szeretnék szolgálatot teljesíteni? (F. J., T. O. K.) — **Felelet:** Forduljon a budapesti magyar királyi pénzügyőri laktanya parancsnokságához: Budapest, VIII., Flumel-ut 10. szám. Érdeklődjön ott a felvétel végett. A felvétel egyébként évenként kétszer: augusztusban és decemberben van.

Kérdés: 1. Villamosvezető szeretnék lenni, hogyan volna ez lehetséges? 2. Mennyi fizetést kap egy kezdő villamosvezető? 3. Lehet-e a folyamórésznél tartó szolgálat alatt magánaton a középiskolákat végezni? (V. K., Tata.) — **Felelet:** 1. Érdeklődjék a felvételt végett a Budapest Székesfőváros Közlekedési Részvénycsáság igazgatóságánál, Budapest, VII., Akácfa-utca 15. szám. 2. Három pengő husz fillér napidíjjal. 3. Ha szorgalmas, úgy a szolgálati évek alatt elvégezhet a középiskolát. A kérdzést puskákat bármelyik fegyverművesnél megkaphatja, ugyancsak megvásárolhatja a cserkészszelben is, Budapest, V., Nagy Sándor-utca 4. szám.

Kérdés: Tizezer koronát adtam hadikölcsönbe. 1929-ben kaptam száz pengő segítséget, amely azonban tavaly elmaradt. Hová forduljak, hogy a segélyt megkapjam? (Sz. V. I., Sárszentlőrinc.) — **Felelet:** Érdeklődjék az illetékes pénzügyigazgatóságnál.

Kérdés: 1. Közalkalmazott vagyok, van egy negyedik elemi osztályos tíz éves fiam, kit felsőbb iskolába akarok járatni. Hová forduljak, hogy valamilyen ösztöndíjat kaphaj? 2. Hazafias verseskönyvet akarok vásárolni, hol kapok ügyet? 3. Hány rejtvényt kell megfejteni, hogy résztvegyek a sorsszűzben? (K. J., Telkibánya.) — **Felelet:** 1. A közalkalmazottak gyermekei számára szóló ösztöndíjat, ha fia jó tanuló, akkor már az első gimnázium osztályának elvégzése után megkaphatja. Az ösztöndíj végett a kérvényt szolgálati hatóság útján terjesztheti fel a vallás- és közoktatásügyi minisztériumba. 2. Kiadóhivatalunkban kapható: Tordai Á.: „Rózsáskert”, szavalkönyv, ára 4 pengő. 3. Elengedő három rejtvényt helyes megfejtése.

Kérdés: Kétezerkétszázötven korona hadikölcsönt jegyeztem, amely után már évek óta semmiféle kamatot nem kaptam. Mikor kapok már valami segítséget? (A. S., Hetjefő.) — **Felelet:** Az állam jelenleg csak az 5000 koronán felüli hadikölcsön-tulajdonosokat részesíti segítséggel.

Kérdés: 1. Hol lehet jómínőségű virágmagot kapni? 2. Hol lehet vetőborsót vásárolni? 3. Mikor kapunk már hosszulejáratu kölcsönt? (Sz. S., Nagymajlát.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Mauthner Ödön Magkereskedelmi R.-T. Budapest, VII., Rottenbiller-utca 7. és a Monori magkereskedéshez Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. 2. Vetőborsót ugyanitt kaphat. 3. Várjon türelemmel, a közeljövőben sör kerül a hosszulejáratu kölcsönökre is.

Kérdés: Szőlőművelés vagyok és szeretnék valahol elhelyezkedni. Hová forduljak? (F. P. Sziráki.) — **Felelet:** Forduljon az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodához: Budapest, V., Kossuth Lajos-ter 15. (Földművelésügyi minisztérium.)

Kérdés: Irám egy levelet az ötosbizottsághoz, amelyre nem választottak, hol sürgesse meg? (1499. számú előfizető, Tótkomlós.) — **Felelet:** Forduljon az ötosbizottsághoz (V., Géza-utca 2. szám) és sürgesse meg a levelet.

Kérdés: Színész szeretnék lenni és Szegeden akarok játszani. Hová forduljak? (N. J., Orosháza.) — **Felelet:** Magyarországon a színművészeti képesítés az Országos Magyar Színművészeti Akadémia elvégzéséhez van kötve. Az akadémia Budapestben van (VIII., Rákóczi-ut 21. szám).

Kérdés: Biztosítási költségem van, amely 1933-ban jár le. A biztosítási értéke 2000 korona. Mennyit kapok majd az esedékesség idején? (Cs. M., Taktaharkány.) — **Felelet:** Ha a biztosítási összeg valorizálását annak idején bejelentette, úgy az összeg 5 százalékos valorizációjára tarthat igényt, amelyet a törvény értelmében a biztosító intézet 1935-től kezdődőleg fizet ki.

Kérdés: 1. Mutatványszámot kértem az „Országos Pályázati Közlöny” kiadóhivatalától, azonban levelemre nem érkezett válasz. Hol van a „Pályázati Közlöny” kiadóhivatala? 2. Hogyan tudhatom meg az állami munkaközvetítő hivataltól a munkahelyeket? (H. K., Nemesnép.) — **Felelet:** 1. Mutatványszámot azért nem kaphat, mert a kérdzést lap már megszűnt. 2. Forduljon az állami munkaközvetítő hivatalhoz Budapest, VIII., József-utca 33. szám.

Kérdés: Tizenhét éves vagyok, négy polgári iskolát végeztem. Katonatiszt akarok lenni, melyik realiskolába menjek? (L. L., Kalocsa.) — **Felelet:** Bármelyik realiskola elvégzése után kérheti felvételét a magyar királyi honvéd Ludovika akadémiára.

Kérdés: 1. Hol lehetne a fővárosban saját termelésű tarhonyát értékesíteni? 2. Lehet a termelőnek Budapesten tojásos háztarhonyát árúsítani? (G. J., Jászaladány.) — **Felelet:** 1. Ha nagyobb mennyiségben tud készíteni, úgy ajánlja fel a Háztartás Szövetkezetnek, Budapest, IX., Közraktár-utca 32., vagy a Magyar Köztisztviselők Szövetkezetének, Budapest, IX., Mester-utca 11. szám. 2. Östermelői igazolvánnyal árúsíthat.

HÁROM URFI SZÉKELY FALUSI TÖRTÉNET

IRTA: FÖLDÉS GÉZA

(16. közlemény.)

Anya és fiu egymás keblére borulva sirt, mint két gyermek. De ezuttal a boldogság könnyei hullottak.

XI.

LEÁNYKÉRES DOMBALJÁN.

Károly ispánságának tehát lejárt az ideje. Erre a két esztendőre a nagyasszonynak is, Károlynak is nagy szüksége volt.

Hiszen amikor Károly a kártya-asztaltól felkelt és a szép birtok ezzel gazdát cserélt, ki állott volna szóba vele? És lehetett-e ilyen embert egyáltalán komolyan venni?

Letört ember volt. Rádadásul nevetség tárgya. Azok a süvegcsukrok hiába pihennek most a Szorgos ur boltjának a polcán, a képzelet még mindig ott látja a három urfi széke mellett, amint innen oda, onnan ide rakosgatják.

Erről beszélt, ezen mulatott az egész vármegye. Részvételet, sajnálkozást nem várhattak senkitől.

Olyan formán valának, mint az egérfogóba került egér. Ez is félelem nélkül buvik be az egérfogóba. A csalókének odatett szalonnabőrt is vigan majszolja.

De elfogy a szalonnabőr. Nincs miért tovább ott maradni. Ki akar jönni, de nem találja a kijárást... És csak akkor ijed meg.

A három urfi is így játszott a sorssal. Eszükbe sem jutott, hogyha a vagyonukat elvesztik, mi lesz akkor velük...

De amikor az emberek arcán látták a gunyt, érezték a mellőzést, akkor ijedtek meg önmaguktól.

A három között Károlynak volt a legkönnyebb dolga. Ott volt az édesanyja. Hitte, hogy ő nem dobja el. Nem engedheti, hogy a szennyben elmerüljön.

És a nagyasszony — a Károly nagy szerencséjére — megtalálta a baj igazi orvosságát is.

A hosszú özvegyiség tanította meg őt is e bölcsességre. Mig az ura élt, a gazdaság külső dolgai őt nem érdekelték. Ezt az ura végezte rendszeren. Elég volt neki a háztartás rendes vezetése. Ez adott elég gondot.

De amikor özvegyiségre jutott, az élet minden gondja az ő nyakába szakadt. Nagy tandíjat fizetett, amíg az emberek apró furfangjait, huncutságait kitanulta. De kitanulta és azután meg is felelt nehéz feladatának.

Okos és élesszemű gazdának ismeri ma mindenki. Nem csoda hát, hogy amikor Károly az édesanyja igájába hajtotta a fejét, egyszerre elnemt minden gunyolódás.

Igaz, hogy Károly is elpazarolta mindenét. De csak a sajátját. Az édesanyja örhegyi birtoka érintetlen maradt. És azt is nagy szerencsének lehet mondani, hogy Szorgos ur az ifjaknak csak addig hitelezett, míg a terhet a birtokok fedezték. Tehát, amikor ezzel készen voltak, nyugodtan mondták el:

— Most már semmink sincs. Még az adósságunk is elfogyott.

A nagyasszony a két esztendő alatt arra is számított, hogyha az a szerelem akár Károlynál, akár Klárikánál csak amolyan futó érzelem, el is párologhat és nyoma sem marad.

De hát ezt hiába gondolta a nagyasszony, mert a szerelem a kettőjük lelkében sokkal mélyebb gyökeret vert.

És valljuk meg azt is, hogy ennek a nagyasszony örvendett a legjobban.

A szolgálat letelte után következő vasárnap a nagyasszony azt mondta Károlynak:

— Ha akarod, ma délután ketten elmegyünk Dombaljára.

Károly felelet helyett hálásan csókolta meg az édesanyja kezét.

Mig a nagyasszony ünnepi ruhát öltött, Károly is rendbe szedte magát. Ez alatt a kocsis is készen állott az indulásra.

A kocsis is mintha tudta volna a mai látogatás sorsdöntő jelentőségét, a kocsit fényesre törülgette, a lovakra az uj hámot rakta. Ő maga az uj libériát vette fel és úgy várakozott az indulásra a tornác előtt.

És már délután három órakor a hintó megállott a Dombaljay kuria nagy tornáca előtt.

Az érkező vendégeket legelébb Dombaljay ur vette észre. Bekiáltott a szomszéd szobába:

— Asszony, leány, vendég jött!

És még ki sem szállhatott Csergőné, már mellette állottak mind a hárman.

Valamennyien segítettek a nagyasszonynak, hogy a lépcsőkön felmehessen. Ez a segítség azonban csak aféle udvariasság, mire a nagyasszony rá nem szorult. Határozott s mindenek felett ruganyos léptekkel haladt fel a lépcsőkön.

Ha vendég érkezett a székely uri házba, valami titkos híradó tüstént mozgósítja a konyha népét. És anélkül, hogy az érkezők közül valaki csak sejtjen is, azonnal megkezdődik a hajtóvadászat a baromfiudvaron.

A kölcsönös üdvözlések a régi szeretet jegyében s a megszokott melegséggel folytak le. Ez természetes. Másképpen nem is lehetne.

De amikor a nagyasszonyt bevezetik a nappali szobába, egyszerre ünnepiesen komollyá válik a helyzet.

Özvegy Csergő Károlyné a fiával a házigazda és a háziasszony elé áll.

— Kedveseim, tudni akarom, úgy állok-e elöttek, csak, mint régi barátotok, vagy...?

— Más is lehetnél? — kérdi Dombaljay.

— Előre semmit nem lehet tudni. Sokszor megesset már az, hogy aki az emberek szívéhez közelebb akart férközni, távolabb esett. Megtörtént ez velem is.

— Ezt már én nem hiszem el.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Névrejtvény.

Elenér, Kálmán, Ferenc, Ella, Fábrián, Endre, Etelka, Gábor, Elek, Tivadar, Róbert, Nóra.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy földrajzi nevet kapunk.

(Beküldte Martin Lajos Hedrehelyről.)

2. Szórejtvény.

n n n n	A török nők	üt	aki
n n n	lakása	(e = é)	vall
n n n	(e = o)		

(Beküldte Kovács Lukács Kisújszállásról.)

3. Szórejtvény.

Siktség
(n = m)

(Beküldte Kuttor Barna Sajókazineről.)

4. Pontrejtvény.

C.e.d.s.n.é.ő.z.k.g.n.a.b.r.a.t.

(Beküldte Kovács Máté Kaposuláról.)

5. Szórejtvény.

Kék
nulla

(Beküldte ifj. Kovács István Kecskemétről.)

6. Szórejtvény.

$\frac{Do}{Do} p = b$

(Beküldte Lipták Ferenc, Ferencné, Istvánné Edelényből.)

7. Szórejtvény.

ródlí **Bajkál** **űlő**
(r = t)

(Beküldte Gutti János Fehérvárcsurgóról.)

8. Szórejtvény.

égés **NEM** **Velencei**

(Beküldte László Lajos Decsről.)

9. Szórejtvény.

Bors **hajl** **T T T**

(Beküldte Székely Ede Bozsokról.)

10. Szórejtvény.

láng **láng** **láng** **láng** **láng** **láng**

(Beküldte Feldmann Gyula Esztárról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 14-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 8-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Dráma**. 2. Pontrejtvény: **Jókai Móric**.
3. Szórejtvény: **Magyar zászló**. 4. Szórejtvény: **Záróra**. 5. Szó-

rejtvény: **Kartács**. 6. Szórejtvény: **Seregszemle**. 7. Szórejtvény: **Hét szűk esztendő**. 8. Névrejtvény: **Szendike**. 9. Szórejtvény: **Törvény**. 10. Szórejtvény: **Felesleges**.

Helyesen megfejtették: Ref. Ének- és Olvasókör tagjai, Szél István, V. Balogh László, Idei Irma, ifj. Tomasovszky Mihály, Nemes Miklós, Molnár Sándor, Tóth Ilonka, Vörös Vince, Vanca József, ifj. Szánthó István, Otelecz Péter, Gulyás Kálmán, Domonkos Rózi, Lusa György, Kistóth Lajos, Szegő Lajos, Miha Jenő, ifj. Cs. Nagy József, Niklai István, Berecz István, Dobai Előjáróság, Kovács Bálint, Szármezey Endréné, ifj. Szarvas Pál, Nemzeti Olvasókör Karcag, Kelemen Árpád, ifj. Mrázik József, Illés Ferenc, Széles Lajos, Nagy M. János, Tárkányi János, Gachal Annuska, Somodi Bálint, Balázs Béla.

Jutalomkönyvet nyertek: **Vörös Vince** (Kisbicsérad), **Miha Jenő** (Kaposzentbenedek), **Balog László** (Döge), **Kistóth Lajos** (Pécsbagota) és **Tomasovszky Mihály** (Nyiregyháza).

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, Kossuth Lajos-tér 11. sz., II. em. 207.) közlése szerint a következők:

keresnek munkást:

Klotild ligeti kertgazdaság keres azonnalra kereskedelmi kertészetben jártas feles kertészt 4 magyar hold termő és új gyümölcsöshöz, 1200 négyszögöl virágkertészethez elkészített kerthez. Lakás, villanyvilágítás. Jelentkezés: Országos gazdasági munkaközvetítő iroda, V., Kossuth Lajos-tér 11., II. em. 207. — Kertész kerestetik, aki hetenként bizonyos napokon kijárna érői kertészetbe a gyümölcsfák és díszkert ápolására és rendbentartására. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés: Országos munkaközvetítő iroda, V., Kossuth Lajos-tér 11., II. em. 207. — **Rieger Lajos** (Ócsa, Pest vm.), keres egy nős, kiscsaládu, gyakorlatlalt bíró fejős tehenes gazdasági cselédet, aki sertésekhez is ért. Konvenció megegyezés szerint. — **Tuba János** (Lac-háza, Szentkirályi tanya, Pest vm.), keres azonnalra egy nőten, bentkosztos gazdasági mindenest megegyezés szerinti fizetéssel. — **Szemző Ernő gazdasága** (Leányvár, Esztergom vm.) keres azonnalra egy nős, hosszabb gyakorlattal bíró gazdát, ki a gazdaságban előforduló kisebb javításokat is elvégzi. Évi bére: másfél konvenció. — **Piróth Pál**, Majosháza, Pest vm., posta Szigetsép), keres azonnalra egy fiatal, nőten évi bérést, bentkosztra. Fizetés megegyezés szerint. — **Dr. Meller Izsó**, (Budapest, V., Tükör-u. 2.), keres azonnalra érői kertgazdasága részére egy nős kertészségédet, ki főleg őszibarackfák kezeléséhez ért s a házmesteri teendőket is vállalja. Fizetése: lakás, fűtés, világítás és készpénz megegyezés szerint.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATŐZSDE

(Fővárosi árak március hó 9-én.)

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 15.85—15.95, 78-as 16.00—16.10, 79-es 16.15—16.45, 80-as 16.25—16.60; felsőtiszai 77 kg-os 15.70—15.80, 78-as 15.85—15.95, 79-es 16.00—16.15, 80-as 16.10—16.20; jársági, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 15.65—15.75, 78-as 15.80—15.90, 79-es 15.95—16.10, 80-as 16.05—16.15. A különleges buza hivatalos árjegyzése: Tiszai 79 kg-os 18.50—19.50. **Rozs**, pestvidéki 11.10—11.20, egyéb 11.10—11.20. **Árpa**, takarmány, elsőrendű 16.50—17.00, másodrendű 15.75—16.25, sörárpa, felvidéki 19.00—22.50, egyéb 17.00—17.50 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Buza márciusra 15.98—16, májusra 16.21—16.22. Rozs márciusra 11.03—11.05, májusra 11.32—11.34. Tengeri májusra 12.70—12.72, júliusra 13.00—13.02 pengő métermázsánkt.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelés és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A hűvösebb időjárás dacára a tavaszi vetőmagpiac forgalma nem csökkent. **Lóheremag** iránt állandóan élenként érdeklődnek, ára a múlt hetivel szemben némileg javult, de érdeklődés kizárólag hazai termés iránt van. **Lucernemag** szilárd, több nagyobb tétel került fölérdőn elhelyezésre, a belföldi készletek lényegesen csökkentek, kereslete jó. **Fehérheremagból** csak kevés oly tétel van, mely svédheremes. Elsőrendű minőségek ára emelkedett. **Tavaszi búkkönyben** a forgalom élenk, ára nem változott. Jó kereslete van még a **baltacimagnak, borsóféléknek, vetőtengerinek, len- és kendermagnak.** Nagy érdeklődés mutatkozik **szudáni fűmág** iránt, mert ezen takarmánymag a hazai természetis viszonyoknak kiválóan megfelel. **Takarományrépamagban** a forgalom igen nagy arányokat öltött, különösen elsőrendű minőségnek, igazán megbízható magnak van jó kereslete, ára nem változott. **A budapesti áru- és értéktörzse hivatalos jegyzésai** 100 kilonként nyersárúért. budapesti paritásban: káposztarepce 26—27, küles 14—16, lucerna 155—170, lóhere 155—165, tavaszi búkköny 19—21, lenmag elsőrendű 35—36, lenmag másodrendű 31—32, muharag 13—14, csillagfűrt 14.50—15.50, Viktóriaborsó 14—18, zöldborsó 13—16 pengő.

Liszt. A nyílt piacon: Buzadara 46—50, duplanullás finom tézsliszt 36—40, nullás 36—40, kettes főzöliszt 32—38, négyes kenyérliszt 28—36 fillér kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr (minden sulyban) magyar 0.90, tarka 1, borjubőr (hosszu lábbal) 1.60, (7 kilón felül 10 százalékkal olcsóbb), báránybőr 1 pengő kilogrammonként.

Takarományvásár. Rétiszéna másodrendű 7.50—8, széna harmadrendű, csomagolásra 4.75—7, lucernaszéna 10—11, füleszalma, másodrendű 3.20 pengő métermázsánkt.

Cirokszakál. Takaró szalma (uradalmi) 28—30, takaró szalma (kisgazdától) 26—28, béles szalma (uradalmi) 26—28, béles szalma (kisgazdától) 24—26 P métermázsánkt. **Cirokmag** 9 P métermázsánkt.

Gyapjú. A magyar piacon körülbelül 20.000 kg. középminőségű fésűsgyapjú kelt el 0.95—1.05 P-ig terjedő áron. Elvételre kötések ellenében a korábbi évekkal, eddig még nem történhetett, mert a verők és eladók várakozása az árak tekintetében még mindig nagyon eltérő.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.92—0.94, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.90—0.92 1½—2 éves úszók 0.90—0.92, 1½—2 éves tinók 0.92—0.94, fiatal, friss fejts tehén 1.15—1.25 P kg-ként élőszulyban.

Juhvásár. Feljavított juh 0.50—0.60 pengő kilogrammonként, élőszulyban.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőség 84—90, közép 70—82, bika legjobb minőség 86—96, tehén legjobb minőség 80—90, közép 65—78, gyenge 32—64, bivalyönvendék 70—90, csontoznivaló 35—46 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

Lóvásár. Csikó 35—60, igaz kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 270—510, igaz kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 150—425, számar 40—50, öszvér 100, alárendelt minőségű lovak 35—190, vágólovak 35—170 pengő darabonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 106—110, közép 110—114, nehéz 114—116 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

Szurómarhavásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.32—1.42, másodrendű 1.15—1.30, élő bárány 0.40—0.56 pengő kg-ként élőszulyban.

Husvásár, Marhahús a nyílt piacon: Rostélyos, vastaghátszín, fejsál, felpécsenye, gömbölyű felsál 180—320, fartsó, hátszín 180—320, csontos oldalas, tarja 140—280, szegye 120—200, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 360—460, sütnivaló 180—340, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárdnyhús.** Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 120—160, pörköltnek való 100—140, bárdnyhús hátulja 200—220, eleje 140—200 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 240—280, friss comb, tarja, lapocka 180—220, friss oldalas 160—200, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 200—320, vidéki 280—360, olvasztanivaló szalonna 136—148, sózott kenyérszalonna 150—180, füstölt 160—200, zsíros tepertő 160—200, helybeli sertésszir 152—160 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacon: Tyúk 250—450, csirke 180—340, káppan 400—500 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 180—220, csirke 240—400, káppan 250—320, hizott ruca 230—260, lud hizott 220—250, pulyka hizott 200—260, sovány 160—180, ludmáj 500—900, ludzsír és hárj 200—230 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 10—14, fésztojás 8—4 fillér darabonként. —

Vad. A nyílt piacon: Nyul bérben darabonként 350—400, kifetje, bőr nélkül 80—100, fácán darabja 250—350, fogoly darabja 180, fenyvesmadár 80—100, szarvascomb 250—300, gerinc 300—600, lapocka 150—200, egyéb 80—100, őzgerinc 600, comb 300, egyéb 100—200, vaddisznógerinc 250, comb 250, egyéb 100—200 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacon: Teljestej 26—32, aludtej 100, tejszín 200—320, tejföl 140—200, centrifugált teavaj, tömbben 400—440, 10 dkg-os csomagolásban 400—500, főzölvaj 360—400, szedett vidéki vaj 360, tehéntúró 70—100, sovány tehéntúró 40—60, juhtúró 220—260, kevertúró 180—200, hazai ementáli sajt 320—480, hazai trappista 240—360 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacon: Sárgarépa kilogrammjára 12—26, petrezselyem kilogrammjára 28—40, zeller kilogrammjára 12—26, őszifajta kalarábé kilogrammjára 26—40, kevert zöldség 28—36, vöröshagyma zöldjével csomója 4—6, makói vöröshagyma kilogrammjára 10—12, közönséges vöröshagyma 8—10, fokhagyma kilogrammjára 70—120, dughagyma 48—50, cékla 16—30, hazai fejeskáposzta 28—40, savanyított káposzta 32—36, kelkáposzta 40—70, vöröskáposzta 50—70, karfiol 70—90, fejesallata 10—30, torna 50—120, ősi rózsaburgonya 14—18, közönséges 10—12, Ella 12—14, kifli 18—24, kelbimbó 180—300, tömör csiperkegomba 200—360, szárított gomba 600—1500, fekete retek kilogrammjára 16—30, hónapos retek csomója 30—50, ugorika ujdonság kilogrammjára 600, ecetes ugorika 120—140, vizes 90—100, savanyított zöldpaprika kilogrammjára 100—140, sütt tök 24—30, paradicsom, ujdonság 450—600, zöldbab, ujdonság 700—800, hüvelyes zöldborsó, ujdonság 450—500, spárga, ujdonság kilogrammjára 400—500, sóska 200—360, tisztított paraj 60—90, gyökeres 50—70, főzött paradicsom literje 50—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacon: Nemes fajlma 90—180, közönséges 60—120, rétes 70—100, szilvaiz 120—160, télire eltett csemegegyél 160—320, keménybúja dió 90—140, diófél 320—500, héjazott mogyoró 280—360, héjazott mandula 320—660 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzélék és száraz létsza. A nyílt piacon: Lencse 36—56, hántolt felebsoró 48—80, finom árpakása 80—120, durva 56—80, tojásos tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacon: Édes nemespaprika 360—440, félédes, gulyás 320—360, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 120—140, kék mák 100—120, pergetett méz 140—160, háziszappan 136—160, közönséges háziszappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édes nemespaprika 1.90—2.40, félédes paprika 1.30—1.50, rózsapaprika 0.90—1.10, másodrendű paprika 0.50—0.60, harmadrendű paprika 0.30—0.35, fűzérés csöves paprika 2.50—3.80 P füleszünkint. — **Kalocsán:** Édesnemes paprika 1.70—1.80, rózsapaprika 1.10—1.20, másodrendű paprika 0.50—0.60, harmadrendű paprika 0.20—0.25, fűzérés csöves paprika 0.50—0.60 P kilogrammonként.

Borpicak. Homoki vidéken kistermelőknél az árak hektoliterfokonként 1 pengő körül mozognak, urasági tételek 1.20—1.60 pengő körül csak igen kis tételekben cserélnek gazdát.

Szesz- és szeszitalok. A szeszüzletben a forgalom e héten is gyérelb keretek között mozgott és az összes szeszkatgoriák változatlan árban jegyeznek. A detailforgalomban finomított szesz 20 hl vásárlásnál 267 pengő, 10 hl vételnél 270 pengő jegyzetelt vevő hordójában készpénzfizetés mellett + adók és + forgalmi adó. **Gyümölcsfalinka.** A forgalom töröklyeszben e héten is csendes volt, szilvaszeszfélékben azonnali szállításra történtek üzletek változatlan árak mellett. **Borparlat.** Nagy kínálat mellett 3.30—3.45 pengőn kelt el a termelőállomás és minőség szerint + 2 százalékos forgalmi adó.

Papiac. A tüzifaidény nagyjában befejeződött. Belföldi búkkhasd kisebb tételekben 320—325, tölgy és cser 255—265 P, nagyobb mennyiségek lokótésnél 20—25 P-vel olcsóbb, tisztá búkkhasd importfát már 160 P-nek megfelelően vagononkénti árban ajánlanak vám nélkül, míg budapesti paritásban 330—340 P, 58 P vámmal együtt. **Fenyőfában** az üzletmenet gyenge, a tervbe vett vagononkénti 232 pengő vám jelen-tékenyen meg fogja drágítani a fenyőfát. **Lombfában** pang az üzlet.

Idegen pénzek vételei és eladási ára március 9-én. Az első számar azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.02 (27.02); dollár 571 (571.4); hollandi forint 229.30 (230.30); német márka 136.20 (136.80); svájci frank 110 (110.50) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Cseh korona 16.89 (17.01); szerb dinár 10.01 (10.09); francia franc 22.40 (22.70); lengyel zloty 63.90 (64.30); oláh leu 3.38 (3.42); olasz lira 29.80 (30.20); osztrák schilling 80.35 (80.75) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszoronás arany 22.9 (23.1), ezüst egykoronás 0.17 (0.19); ezüst régi forintos 0.54 (0.56), ezüst ötkoronás 1.17 (1.19) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Eredeti angol THE CHAMPION és saját

készítési Royal Star kerékpár 180 P-től havi 16 P részletre. **Kerékpár-alkatrészeket nagyban árban.** Külső gumi... 5.40 belső... 1.80

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpárnagykereskedők

Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.
Árjegyzék 100 képpel ingyen. Alapítva 1869.

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bőr- és nemi betegnek rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32. I. E. M. I. AJTÓ. Rökös-kórházzal szemben.

Gyűjtünk előfizetőket

VASÁRNAP számára!